

Obrazac 3.

FINANCIJSKA AGENCIJA
ODSJEK ZA PRIJEM, EVIDENTIRANJE
I POHRANU OSNOVA ZA PLAĆANJE
ZAGREB 1

FINANCIJSKA AGENCIJA

OIB: 85821130368

RC Zagreb

Ulica grada Vukovara 70

10 000 Zagreb

(adresa nadležne jedinice)

18-05-2022

PREDSTEČAJNE NAGODBE
PRIMANJE I OTPREMA POSTE

KLASA:

UR. BROJ:

Nadležni trgovački sud Zagreb

Poslovni broj spisa St-1329/2022

PRIJAVA TRAŽBINE VJEROVNIKA U PREDSTEČAJNOM POSTUPKU

PODACI O VJEROVNIKU:

Ime i prezime / tvrtka ili naziv: Odvjetničko društvo Ljubenko & partneri d.o.o.

OIB: 44071613559

Adresa / sjedište: Zagreb, Branimirova 29

PODACI O DUŽNIKU:

Ime i prezime / tvrtka ili naziv: DIV GRUPA d.o.o.

OIB: 33890755814

Adresa / sjedište: Samobor, Bobovica 10A

PODACI O TRAŽBINI:

Pravna osnova tražbine (npr. ugovor, odluka suda ili drugog tijela, ako je u tijeku sudski postupak oznaku spisa i naznaku suda kod kojeg se postupak vodi):

- Ugovor o pravnom zastupanju i savjetovanju od 12.1.2018. – izvršena usluga
- Pravorijek Stalnog arbitražnog sudišta pri HGK AS-P-2019/7

Iznos dospjele tražbine: 154.286,38 (kn)

Glavnica: 154.286,38 kn (kn)

Kamate: / (kn)

Iznos tražbine koja dospijeva nakon otvaranja predstečajnog postupka: / (kn)

Dokaz o postojanju tražbine (npr. račun, izvadak iz poslovnih knjiga)

- Izvod otvorenih stavki

- Pravorijek Stalnog arbitražnog sudišta AS-9-2019/7 od 06.08.2020. g.

Vjerovnik raspolaže ovršnom ispravom DA / NE za iznos _____ (kn)

Naziv ovršne isprave

PODACI O RAZLUČNOM PRAVU:

Pravna osnova razlučnog prava

Dio imovine na koji se odnosi razlučno pravo

Iznos tražbine _____ (kn)

Razlučni vjerovnik odriče se prava na odvojeno namirenje ODRIČEM / NE ODRIČEM

Razlučni vjerovnik pristaje da se odgodi namirenje iz predmeta na koji se odnosi njegovo razlučno pravo radi provedbe plana restrukturiranja PRISTAJEM / NE PRISTAJEM

PODACI O IZLUČNOM PRAVU:

Pravna osnova izlučnog prava

Dio imovine na koji se odnosi izlučno pravo

Izlučni vjerovnik pristaje da se izdvoji predmet na koji se odnosi njegovo izlučno pravo radi provedbe plana restrukturiranja PRISTAJEM / NE PRISTAJEM

Mjesto i datum

16.05.2022. Zagreb

Potpis vjerovnika

Miće
Ljubenko

Digitally signed by
Miće Ljubenko
Date: 2022.05.17
09:46:37 +02'00'

Društvo : DIV GRUPA d.o.o.				
Adresa: Bobovica 10/a				
Oib: 33890755814				
Kontakt osoba:				
Broj telefona:				
E-mail adresa:				
Izvod otvorenih stavaka na dan 15.05.2022.				
Broj računa	Datum izdavanja	Iznos	Knjižen	Plaćen
1/118/2021	26.02.2021.	104.286,38 kn		
1/283/2021	07.06.2021.	6.250,00 kn		
1/333/2021	12.07.2021.	6.250,00 kn		
1/574/2021	07.12.2021.	6.250,00 kn		
1.8.2022	10.01.2022.	6.250,00 kn		
1/69/2022	07.02.2022.	6.250,00 kn		
1/142/2022	07.03.2022.	6.250,00 kn		
1/217/2022	11.04.2022.	6.250,00 kn		
1/275/2022	09.05.2022.	6.250,00 kn		
Ukupno:		154.286,38 kn		

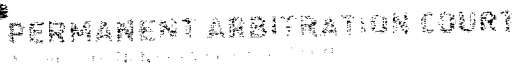
Odvjetničko društvo
 "Ljubenko&Partneri",
 Zagreb, Branimirova 29,
 OIB: 44071613559

Ukoliko u roku 8
 dana po primiku
 Izvoda otvorenih
 stavaka ne bude
 izjavljen
 prigovor, smatrat
 ćemo da ste
 suglasni s istim.

U Zagrebu, 15.05.2022.

Pečat i potpis odgovorne osobe:

DIV GRUPA d.o.o.
 10430 SAMOBOR - Bobovica 10/A
 Tel. 01 3377-000; Fax. 01 3376-155
 12 OIB: 33890755814

Broj predmeta: AS-P-2019/7

PRAVORIJEK

Tužitelj: DIV GRUPA d.o.o., OIB:33890755814, Samobor,
Bobovica 10A

Tuženik: 1. ZAGREB-MONTAŽA d.o.o., OIB: 06588149401,
Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9
i
2. DALEKOVOD d.d., OIB: 47911242222, Zagreb,
Marijana Čavića 4

U Zagrebu, 6. kolovoza 2020.

STALNO ARBITRAŽNO SUDIŠTE

PRI HRVATSKOJ GOSPODARSKOJ KOMORI

Rooseveltov trg 2, 10000 ZAGREB

Broj predmeta: AS-P-2019/7

Arbitražni sud Stalnog arbitražnog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori u Zagrebu, u vijeću sastavljenom od Željka Šimića, predsjednika vijeća, mr. sc. Miljenka Giunija i Pave Miškovića, članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja **DIV GRUPA d.o.o.**, OIB: 33890755814, Samobor, Bobovica 10/A, kojega zastupa punomoćnik Mičo Ljubenko, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Ljubenko & partneri d.o.o., Zagreb, Branimirova 29, protiv tuženika: **1. ZAGREB-MONTAŽA d.o.o.**, OIB: 06588149401, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, kojega zastupa punomoćnik Božidar Đerek, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Đerek i partneri j.t.d., Zagreb, Pavla Hatza 5, i **2. DALEKOVOD d.d.**, OIB: 47911242222, Zagreb, Marijana Čavića 4, kojeg zastupaju punomoćnici Natalija Perić i Nikola Kokot, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Mamić, Perić, Reberski i Rimac d.o.o., Zagreb, Ivana Lučića 2a, radi isplate iznosa od 110.328,75 EUR (u odnosu na prvotuženika) i 92.032,50 EUR (u odnosu na drugotuženika), nakon ročišta za usmenu raspravu održanog 9. lipnja 2020., na kojemu su nazočili punomoćnici stranaka, donio je 6. kolovoza 2020.

PRAVORIJEK

I. Nalaže se prvotuženiku ZAGREB-MONTAŽA d.o.o., OIB: 06588149401, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, isplatiti tužitelju DIV GRUPA d.o.o., OIB: 33890755814, Samobor, Bobovica 10/A, iznos od 106.430,80 EUR (stošestisućačetristotrideseć eura i osamdeset centa) obračunato u protuvrijednosti kuna po srednjem tečaju HNB-a na dan plaćanja zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 4. prosinca 2018. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, kao i naknaditi mu trošak arbitražnog postupka u iznosu od 178.697,08 kn, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 6. kolovoza 2020. do isplate po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita odobrenih na razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena, sve u roku od osam dana.

II. Nalaže se drugotuženiku DALEKOVOD d.d., OIB: 47911242222, Zagreb, Marijana Čavića 4, isplatiti tužitelju DIV GRUPA d.o.o., OIB: 33890755814, Samobor, Bobovica 10/A, iznos od 88.780,97 EUR (osamdesetosamtisućasedamstoosamdeset eura i devedesetsedam centa) obračunato u protuvrijednosti kuna po srednjem tečaju HNB-a na dan plaćanja zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 4. prosinca 2018., pa sve do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za

referentno razdoblje koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, kao i naknaditi mu trošak arbitražnog postupka u iznosu od 149.187,48 kn zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 6. kolovoza 2020. do isplate po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita odobrenih na razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena, sve u roku od osam dana.

III. Tužbeni zahtjev kojim tužitelj zahtijeva od prvotuženika ZAGREB-MONTAŽA d.o.o., OIB: 06588149401, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, plaćanje iznosa od 3.897,95 EUR, obračunato u protuvrijednosti kuna po srednjem tečaju HNB-a na dan plaćanja zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 4. prosinca 2018. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, odbija se kao neosnovan.

IV. Tužbeni zahtjev kojim tužitelj zahtijeva od drugotuženika DALEKOVOD d.d., OIB: 47911242222, Zagreb, Marijana Čavića 4, plaćanje iznosa iznos od 3.251,53 EUR, obračunato u protuvrijednosti kuna po srednjem tečaju HNB-a na dan plaćanja zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 4. prosinca 2018. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, odbija se kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Pokretanje postupka

1.1. Tužitelj DIV GRUPA d.o.o., OIB: 33890755814, Samobor, Bobovica 10/A, podnio je 4. travnja 2019. Stalnom arbitražnom sudištu pri Hrvatskoj gospodarskoj komori (u daljnjem tekstu: Sudište) tužbu radi isplate novčane tražbine u iznosu od 110.328,75 EUR (u odnosu na prvotuženika) i 92.032,50 EUR (u odnosu na drugotuženika) s pripadajućim zateznim kamatama koje se obračunavaju od 4. prosinca 2018. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, uz naknadu troškova arbitražnog postupka sa zateznim kamatama od dana donošenja pravorijeka do dana plaćanja.

1.2. Tužbeni zahtjev temelji se na Sporazumu o osnivanju konzorcija/zajednica ponuditelja koji je sklopljen 1. rujna 2015.; I. Dodatku Sporazuma od 4. rujna 2015., te Ugovoru o osnivanju konzorcija radi izvođenja radova po predmetu nabave: "Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosjeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo - Križevci", evidencijski broj nabave: 14-EU/15-JP (u daljnjem tekstu:

Ugovor o osnivanju konzorcija). Nakon što je naručitelj ponudu stranaka odabrao kao najpovoljniju odlukom od 25. veljače 2016., stranke su s naručiteljem sklopile Ugovor o rekonstrukciji postojećeg i izgradnji drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo - Križevci broj: 5/16-EU. U tijeku izvođenja radova tužitelj je angažirao glavnog inženjera gradilišta ing. Reinera Grawea, a s osnove njegove naknade u periodu od kolovoza 2016. do travnja 2018. platio je iznos od 262.500,00 EUR. Prema shvaćanju tužitelja riječ je o zajedničkom trošku svih članova konzorcija, a prema ugovorenoj raspodjeli između stranaka ovaj trošak tereti tužitelja u iznosu od 60.138,75 EUR (ili 22,91 %), prvotuženika u iznosu od 110.328,75 EUR (ili 42,03%) i drugotuženika u iznosu od 92.032,50 EUR (ili 35,06%). Postupak mirjenja među strankama nije uspio pa je tužitelj podnio tužbu Sudištu u skladu s arbitražnom klauzulom iz odredbe članka 17. stavak 2. Ugovora o osnivanju konzorcija.

2. Stranke, njihovi zastupnici i predmet tužbenog zahtjeva

2.1. Stranke u postupku su tužitelj DIV GRUPA d.o.o. za usluge, Samobor, Bobovica 10/A, upisan u sudskom registru Trgovačkog suda u Zagrebu pod matičnim brojem subjekta upisa (MBS): 080127368, osobni identifikacijski broj (OIB): 33890755814, skraćena tvrtka: DIV GRUPA d.o.o., kojega zastupa punomoćnik Mićo Ljubenko, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Ljubenko & partneri d.o.o. u Zagrebu, Branimirova 29, i tuženici: 1. ZAGREB-MONTAŽA d.o.o. za gradnju gospodarskih objekata, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, upisan u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod matičnim brojem subjekta upisa (MBS): 080022230, osobni identifikacijski broj (OIB): 06588149401, skraćena tvrtka: ZAGREB-MONTAŽA d.o.o., kojega zastupa punomoćnik Božidar Đerek, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Đerek i partneri j.t.d., Zagreb, Pavla Hatza 5, i 2. DALEKOVOD d.d. za inženjering, proizvodnju i izgradnju, Zagreb, Marijana Čavića 4, upisan u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod matičnim brojem subjekta upisa (MBS): 080010093, osobni identifikacijski broj (OIB): 47911242222, skraćena tvrtka: DALEKOVOD d.d., kojega zastupaju punomoćnici Natalija Perić i Nikola Kokot, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Mamić, Perić, Reberski i Rimac d.o.o., Zagreb, Ivana Lučića 2a.

2.2. Predmet spora je tužbeni zahtjev radi isplate novčane tražbine s osnove troškova nastalih izvođenjem radova na rekonstrukciji postojećeg i izgradnji drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo - Križevci, a sukladno Ugovoru o osnivanju konzorcija koji je sklopljen između stranaka ovog spora 9. lipnja 2016. Tijekom izvođenja radova tužitelj je angažirao glavnog inženjera gradilišta ing. Grawea te je s osnove naknade za njegove usluge platio iznos od 262.500,00 EUR. Prema shvaćanju tužitelja riječ je o zajedničkom trošku svih članova konzorcija, a prema ugovorenoj raspodjeli između stranaka ovaj trošak tereti tužitelja u iznosu od 60.138,75 EUR (ili 22,91 %), prvotuženika u iznosu od 110.328,75 EUR (ili 42,03%) i drugotuženika u iznosu od 92.032,50 EUR (ili 35,06%). Tužitelj zahtijeva od prvotuženika plaćanje iznosa od 110.328,75 EUR, a od drugotuženika iznos od 92.032,50 EUR, obračunato u protuvrijednosti kuna prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke (u daljnjem tekstu: HNB) na dan plaćanja s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama od 4. prosinca 2018. do isplate kao i trošak arbitražnog postupka s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama od dana donošenje pravomoćja do isplate.

3. Ugovor o arbitraži

3.1. Tužitelj nadležnost Stalnog arbitražnog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori zasniva na arbitražnoj klauzuli sadržanoj u odredbi članka 16.1. Ugovora o osnivanju konzorcija u kojoj su stranke ugovorile da će, ako sporove ne budu riješile mirenjem u roku od 30 dana nakon podnošenja prijedloga za pokretanje postupka mirenja ili u drugom roku o kojem se stranke dogovore, spor konačno riješiti arbitražom u skladu s važećim Pravilnikom o arbitraži pri Stalnom arbitražnom sudištu Hrvatske gospodarske komore.

3.2. Tužitelj je priložio potvrdu Centra za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori broj: CM-2018/13 od 22. siječnja 2019. u kojoj je navedeno da provedeno mirenje nije uspjelo. Budući da postupak mirenja među strankama nije uspio tužitelj je podnio tužbu Sudištu u skladu s arbitražnom klauzulom.

3.3. Tuženici nisu osporili nadležnost arbitražnog suda pri Sudištu, kao ni činjenicu da postupak mirenja nije uspio.

3.4. U konkretnom slučaju riječ je o sporu o pravima kojima stranke mogu slobodno raspolagati, a ne postoje drugi razlozi zbog kojih se nadležnost arbitražnog suda pri Sudištu nije mogla ugovoriti, pa je arbitražni sud utvrdio da je ugovor o arbitraži valjan, a arbitražni sud nadležan za odlučivanje u ovom predmetu.

3.5. Polazeći od navedenih utvrđenja, razvidno je da su ispunjene sve Ugovorom o osnivanju konzorcija predviđene pretpostavke za pokretanje i vođenje arbitražnog postupka radi konačnog rješavanja spora u vezi troškova nastalih tijekom izvođenja radova na rekonstrukciji postojećeg i izgradnji drugog kolosjeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci.

4. Osnivanje arbitražnog suda

4.1. Odredbom članka 16.1. Ugovora o osnivanju konzorcija stranke su odredile da će arbitražu provoditi arbitražno vijeće sastavljeno od tri člana.

4.2. Tužitelj je u podnesku od 29. svibnja 2019. za arbitra člana arbitražnog vijeća imenovao mr. sc. Miljenka Giunia, s prebivalištem u Zagrebu, Trg Republike Austrije 25, koji je imenovanje prihvatio potpisom Izjave o nezavisnosti i nepristranosti 31. svibnja 2019., koja je zaprimljena u Sudištu 10. lipnja 2019.

4.3. Tuženici su podneskom od 6. lipnja 2019. sporazumno u skladu s odredbom članka 18. stavak 1. Pravilnika o arbitraži pri Stalnom izbranom sudištu Hrvatske gospodarske komore – ("Zagrebačka pravila") (Narodne novine, broj: 129/2015 i 50/2017) za arbitra člana arbitražnog vijeća imenovali Pavu Miškovića, odvjetnika u Zagrebu, s prebivalištem u Zagrebu, Pirovec 12, koji je imenovanje prihvatio potpisom Izjave o nezavisnosti i nepristranosti 19. lipnja 2019., koja je zaprimljena u Sudištu 21. lipnja 2019.

4.4. Imenovani članovi arbitražnog vijeća, na temelju odredbe članka 10. stavak 4. u vezi sa stavkom 2. članka 10. Zakona o arbitraži (Narodne novine, broj: 88/01. - u daljnjem tekstu: ZA) imenovali su predsjednika arbitražnog vijeća Željka Šimića, suca Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, arbitra na Listi arbitara u postupcima s i bez međunarodnog obilježja pred Stalnim arbitražnim sudištem pri Hrvatskoj gospodarskoj komori (Narodne novine, broj: 142/2017), koji je imenovanje prihvatio potpisom Izjave o nezavisnosti i nepristranosti 8. srpnja 2019., koju je Sudište zaprimilo 8. srpnja 2019.

4.5. Stranke nisu imale prigovora prema bilo kojem arbitru, pa je arbitražni sud valjano osnovan 8. srpnja 2019.

5. Mjesto arbitraže

Odredbom članka 16.1. Ugovora o osnivanju konzorcija stranke su odredile da je mjesto arbitraže Zagreb.

6. Jezik arbitraže

U arbitražnom ugovoru nije određen jezik arbitraže. Na ročištu za usmenu raspravu održanom 23. rujna 2019. stranke su se sporazumjele da je jezik arbitraže hrvatski jezik.

7. Mjerodavno materijalno i procesno pravo za odlučivanje o tužbenom zahtjevu

7.1. Stranke su odredbom članka 17.1. Ugovora o osnivanju konzorcija ugovorile da se u rješavanju spornih odnosa primjenjuje mjerodavno hrvatsko materijalno pravo kao što je Zakon o obveznim odnosima i drugi propisi.

7.2. Ugovor o osnivanju konzorcija, koji sadržava arbitražnu klauzulu, sklopljen je 9. lipnja 2016., pa je za ovaj postupak mjerodavan Pravilnik o arbitraži pri Stalnom arbitražnom sudištu Hrvatske gospodarske komore (Zagrebačka pravila) (Narodne novine, broj: 129/15 i 50/17. - u daljnjem tekstu: Zagrebačka pravila 2015.)

7.3. U konkretnom slučaju riječ je o sporu bez međunarodnog obilježja budući da su stranke pravne osobe koje su osnovane po pravu Republike Hrvatske (članak 2. stavak 1. točka 6. ZA). Imajući u vidu da je mjesto arbitraže Zagreb radi se o domaćoj arbitraži (članak 1. i članak 2. stavak 1. točka 2. ZA) za koju je mjerodavan Zakon o arbitraži.

7.4. Na ročištu za usmenu raspravu održanom 23. rujna 2019. stranke su postale sporazum o supsidijarnoj primjeni odredaba Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 25/13., 89/14. i 70/19. - u daljnjem tekstu: ZPP).

8. Vrijednost predmeta spora

8.1. Tužitelj je podnio tužbu protiv dva tuženika radi isplate u kojoj je odredio i dva tužbena zahtjeva i to prema prvotuženiku zahtjev radi isplate iznosa od 110.328,75 EUR, a prema drugotuženiku zahtjev radi isplate iznosa od 92.032,50 EUR sa zakonskim zateznim kamata i troškovima postupka.

8.2. Tuženici su kao suparničari u pogledu predmeta spora u pravnoj zajednici, a također njihova prava i obveze proistječu iz iste činjenične i pravne osnove. Budući da tuženici nisu jedinstveni suparničari niti solidarni dužnici vrijednost predmeta spora je utvrđena posebno za svaki od zahtjeva, a na temelju odredbe članka 5. stavak 1. Zagrebačkih pravila 2015.

8.3. Primjenom odredbe članka 5. stavak 3. Zagrebačkih pravila 2015. vrijednost predmeta spora u odnosu na zahtjev prema prvotuženiku iznosi 110.328,75 EUR, odnosno 820.095,66 kn prema srednjem tečaju HNB-a na dan podnošenja tužbe (1 EUR = 7,4332 kn).

8.4. Primjenom odredbe članka 5. stavak 3. Zagrebačkih pravila 2015. vrijednost predmeta spora u odnosu na zahtjev prema drugotuženiku iznosi 92.032,50 EUR, odnosno 684.095,98 kn prema srednjem tečaju HNB-a na dan podnošenja tužbe (1 EUR = 7,4332 kn).

9. Tijek arbitražnog postupka – sumarni prikaz

9.1. Tužitelj je podnio tužbu 4. travnja 2019.

9.2. Prvotuženik je podnio odgovor na tužbu 23. svibnja 2019.

9.3. Drugotuženik je podnio odgovor na tužbu 24. svibnja 2019.

9.4. Stranke su tijekom postupka podnijele više podneska u kojima se očituju o predmetu spora.

9.4.1. Tužitelj je podnio podneske: 16. rujna, 23. listopada, 12. i 29. studenoga 2019.

9.4.2. Prvotuženik je podnio podneske: 9. i 11. listopada i 2. prosinca 2019.

9.4.3. Drugotuženik je podnio podneske: 11. listopada, 11. studenoga i 5. prosinca 2019.

9.5. U tijeku postupka provedena je usmena rasprava te su održana četiri ročišta: 23. rujna, 14. studenoga, 18. prosinca 2018. i 9. lipnja 2020.

9.6. Odlukom Predsjedništva Stalnog arbitražnog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori od 15. travnja 2020. prekinuti su svi arbitražni postupci s danom 11. ožujka 2020. a koji su bili u tijeku u vrijeme donošenja ove odluke, zbog proglašenja epidemije COVID-19.

9.7. Odlukom Predsjedništva Stalnog arbitražnog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori od 20. svibnja 2020. je utvrđeno da su ispunjeni uvjeti za nastavak prekinutih arbitražnih postupaka.

9.8. Ročište određeno za 16. ožujak 2020. nije održano zbog pandemije Covid 19.

9.9. Tužitelj je na ročištima izložio činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložio dokaze kojima dokazuje svoje tvrdnje, a tuženici su izložili činjenice i dokaze kojima pobijaju tužiteljeve navode i dokaze.

9.10. Na ročištu održanom 9. lipnja 2020. saslušani su svjedoci Nikša Marković, Petar Hajnić, Alen Premužak, Zdenko Šoš i Dalibor Marjanović, pročitane su sve priložene isprave te je zaključena usmena rasprava.

9.11. Stranke su predlagale izvođenje i drugih dokaza (saslušanje svjedoka i vještačenje po vještacima građevinske i financijske struke), ali je arbitražni sud odlučio ne izvoditi daljnje dokaze budući da je u tijeku postupka utvrdio sve odlučne činjenice na temelju kojih može donijeti odluku o tužbenim zahtjevima.

9.12. Nakon zaključenja usmene rasprave tužitelj je 10. lipnja 2019. predao određen zahtjev za naknadu troškova arbitražnog postupka u iznosu od 150.000,00 kn uvećano za upisnu pristojbu u iznosu od 900,00 EUR i predujam troškova arbitražnog postupka u iznosu od 23.060,63 EUR.

9.13. Prvotuzenik je određen zahtjev za naknadu troškova postupka dostavio 12. lipnja 2020. u kojemu zahtijeva naknadu troška postupka u iznosu od 74.056,25 kn.

9.14. Drugotuzenik je određen zahtjev za naknadu troškova postupka dostavio 15. lipnja 2020. u kojemu zahtijeva naknadu troška postupka u iznosu od 77.393,75 kn.

10. Navodi i stajališta stranaka o pitanjima koja se tiču biti spora

10.1. Tužiteljevi navodi u tužbi

10.1.1. Tužitelj je izložio da su stranke ovog spora sklopile 1. rujna 2015. Sporazum o osnivanju konzorcija/zajednica ponuditelja, a 4. rujna 2015. Dodatak I. Sporazumu radi zajedničke dostave ponude na otvoreni postupak javne nabave za radove izvođenja radova naručitelja HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o. Članovi konzorcija su podnijeli ponudu 7. rujna 2015. Njihova ponuda je odbrana kao najpovoljnija Odborom naručitelja od 25. veljače 2016.

10.1.2. Članovi konzorcija su 19. travnja 2016. sklopili Ugovor o osnivanju konzorcija za izvođenje radova po predmetu nabave: „Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci“ evidencijski broj nabave: 14-EU/15-JP.

10.1.3. Stranke su također 9. lipnja 2016. sklopile novi Ugovor o osnivanju konzorcija za izvođenje radova po predmetu nabave: „Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci“ evidencijski broj nabave: 14-EU/15-JP (dalje: Projekt) koji predstavlja cjelovit konzorcijski ugovor članova.

10.1.4. S naručiteljem radova sklopljen je Ugovor broj 5/16-EU „Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci“.

10.1.5. Odredbom članak 16. stavak 1. Ugovora o osnivanju konzorcija od 9. lipnja 2016. stranke su ugovorile rješavanje sporova mirenjem u skladu s važećim Pravilnikom o mirenju Hrvatske gospodarske komore.

10.1.6. U tijeku izvođenja radova proizašlo je sporno pitanje troškova glavnog mženjera gradilišta ing. Reinera Grewea za period od kolovoza 2016. do travnja 2018. u iznosu od 262.500,00 EUR pa je tužitelj u skladu s člankom 16. stavak 1. Ugovora od 9. lipnja 2016. podnio prijedlog za provođenje mirenja.

10.1.7. U postupku mirenja održano je ročište pred sucem izmiriteljem 22. siječnja 2019., ali mirenje nije uspjelo. Tužitelj je priložio potvrdu Centra za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori broj: CM-2018/3 od 22. siječnja 2019. u kojoj je potvrđeno da provedeno mirenje nije uspjelo.

10.1.8. Ugovorom o osnivanju konzorcija stranke su detaljno uredile međusobne odnose, te prava i obveze pri realizaciji projekta. Odredbom članka 9.6. Ugovora određeno je da je svaki član konzorcija dužan o svom trošku otkloniti sve posljedice bilo kakve greške ili propusta u opsegu svojih radova koje je sam uzrokovao. Odredbom članka 9.9. Ugovora je određeno da bilo koji trošak vezan uz promjene u opsegu poslova je obveza onog člana koji ga je uzrokovao.

Odredbom članka 9.10. Ugovora određeno je da ukoliko u tijeku izvršenja Ugovora dođe do greške ili oštećenja, ili se ustanovi nepotpunost isporuke opreme ili izvođenja radova i usluga, prvenstveno je član u čijem opsegu poslova utvrđena greška dužan snositi trošak i poduzeti sve razumne mjere za otklanjanje greške i njezinih posljedica.

Odredbom članka 12. Ugovora uređeno je pitanje odgovornosti za troškove tako da:

- Svaki je član dužan snositi trošak koji bude imao vezano za izvođenje opsega svojih poslova.

- Trošak koji se izravno ne odnosi isključivo na opseg poslova nekog člana konzorcija smatra se zajedničkim troškom ako su se ostali članovi s istima suglasili.

- Troškovi za opremu, uređaje i usluge koje će zajednički koristiti, članovi konzorcija će dijeliti između sebe razmjerno opsegu korištenja, odnosno ako se opseg ne može utvrditi razmjerno udjelu u Ugovoru.

10.1.9. Tužitelj tvrdi da su se tuženici suglasili sa zajedničkim troškom glavnog inženjera gradilišta ing. Grawea neovisno što o tom trošku nije napravljena posebna pismena isprava. Tužitelj navodi da su tuženici prihvatili ing. Grawea kao jedinog zajedničkog glavnog inženjera gradilišta, a što se može zaključiti iz njihovog postupanja prema naručitelju.

10.1.10. Prvi sastanak odbora za praćenje projekta održan je 26. listopada 2016., na kojemu je utvrđeno da su nastali problemi u provođenju realizacije projekta iz razloga, jer je glavni podizvođač prvotuženika – Hidroelektra niskogradnja d.d. zapao u poslovno financijske probleme.

10.1.11. Nakon više sastanaka, 19. svibnja 2017. utvrđeno je da postoji više otvorenih pitanja, a među njima i pitanje troškova otplate avansa, trošak angažmana glavnog inženjera gradilišta, kao i naknada tužitelju prouzročene štete.

10.1.12. Na zajedničkom sastanku održanom 29. svibnja 2017. utvrđeno je da će trošak otplate avansa biti podmiren na "fer način" od svih članova konzorcija i njihovim partnerima. 5. lipnja 2017. je prihvaćen zaključak „Preduvjet za izdavanje situacije je rješavanje osiguranja depozita za troškove DIV-a i prijevremeni povrat avansa (realizacija ispod 10% ugovora)“.

10.1.13. Tužitelj je 16. lipnja 2017. poslao dopis tuženicima, u kojemu je naveo kronologiju događanja, te je ponovio zahtjev da se trošak angažmana glavnog inženjera gradilišta podjeli, da se osigura povrat avansa prema naručitelju kroz obustavu dijela isplata prema Hidroelektri-niskogradnji d.d. Prvotuženik Zagreb-montaža d.o.o. je 20. lipnja 2017. odbio tužiteljev zahtjev kao neosnovan.

10.1.14. Na temelju korespondencije stranaka tužitelj je zaključio da je ugrožena opstojnost projekta isključivo nezainteresiranošću prvotuženika da aktivno, efikasno i ekonomično zamijeni svog podizvođača Hidroelektra-niskogradnja d.d., za kojega snosi odgovornost, a nerješavanje tog problema je uzrokovalo troškove tužitelju.

Prema odobrenom planu naručitelja od 28. travnja 2017., Zagreb-montaža d.o.o., odnosno njegov podizvođač Hidroelektra-niskogradnja d.d. bio je u kašnjenju s radovima u prosjeku godinu dana. Taj nedostatak je uzrokovao, osim štete, i trošenje znatnih materijalnih sredstava za podmirenje proizašlih troškova.

10.1.15. U pogledu materijalnih troškova tužitelj drži osobito značajnim trošak Glavnog inženjera gradilišta ing. Grawea, za kojega je svoje očitovanje dao i konzorcijski voditelj projekta g-din Nikša Marković 20. svibnja 2017. Voditelj projekta je ustvrdio da je tužiteljev zahtjev za uključenjem u zajedničke troškove naknade glavnog inženjera gradilišta ing. Grawea u cijelosti osnovan.

10.1.16. Na sastanku Vrhovnog vijeća konzorcija 5. lipnja 2018. tužitelj je izložio u bitnome slijed događaja koji se odnosi na tijek radova na projektu, raspodjelu kritičnih stavaka projekta i zajedničke troškove projekta.

10.1.17. Tužitelj tvrdi da je do dana podnošenja tužbe uplatio na ime troška glavnog inženjera gradilišta iznos od 262.500,00 EUR, dok su tuženici odbili

Navedena odredba propisuje da se zajedničkim troškovima smatraju samo troškovi s kojima su se svi članovi konzorcija suglasili. Iz sadržaja tužbe, a niti iz priloženih dokaza ne proizlazi da su svi članovi konzorcija dali suglasnost na trošak ing. Grewea.

Prvotuženik je osporio navod tužbe „kako nije sporno da su se prvotuženik i drugotuženik suglasili u pogledu ovdje utuženih zajedničkih troškova“. Tvrdi da je u nastavku te iste rečenice, tužitelj pobio svoj stav, navodeći da o tim troškovima nije napravljena poseban pismeni akt. Prema tomu, i sam je tužitelj svjestan da sve odredbe Ugovora jasno i nedvojbeno upućuju da troškovi moraju biti usuglašeni od svih članova konzorcija da bi mogli biti zajednički.

10.2.4. Prvotuženik se pozvao na Zapisnik sa sastanka Vrhovnog vijeća Konzorcija održanog 5. lipnja 2018., koji je priložen uz tužbu. Prvotuženik upućuje na točku „Zajednički troškovi projekta“, u alineji 1., u kojoj je izrazio nezadovoljstvo uz Tablicu zajedničkih troškova konzorcija „budući da za niti jedan od navedenih troškova nije tražena njihova suglasnost“. Na zajedničkom sastanku tužitelj je izjavio da je 21. ožujka 2017. podnio zahtjev da se stručnjaci na projektu, zaposlenici DB (Bahnbau ing. Grewe) uvrste u zajednički trošak projekta, a do dana održavanja sastanka nije uvršten u navedenu tablicu.

Prvotuženik upućuje i na tužiteljevo shvaćanje izloženo na sastanku Vrhovnog vijeća konzorcija, iz kojega proizlazi da je za zajedničke troškove potrebna suglasnost svih članova konzorcija. Članovi konzorcija nisu dali suglasnost da trošak ing. Grewea bude uvršten u zajednički trošak projekta niti su takvu odluku donijeli.

Prvotuženik je osporio tužiteljevu tvrdnju kako „Iz svih tuženikovih postupanja prema naručitelju evidentno proizlazi da prihvaćaju kao jedinog zajedničkog glavnog izvođača gradilišta ing. Grewea“. Kao dokaz osporavanja tužiteljeve tvrdnje prvotuženik se pozvao na tužiteljev dopis od 20. svibnja 2017. upućen naručitelju u kojem je tužitelj naveo da je prvotuženik 10. travnja 2017. dostavio očitovanje u kojem je tužitelj zahtijev za priznanjem troškova ing. Grewea smatra u cijelosti neprihvatljivim.

10.2.5. Prvotuženik se pozvao na odredbu članka 3.4. Ugovora o osnivanju konzorcija navodeći da je njome propisano da nitko od članova konzorcija nema bilo kakvu ovlast obvezivati se ili preuzimati obveze za druge članove, ugovarati u njihovo ime ili preuzimati teretljenja koja bi obvezivala druge članove konzorcija na bilo koji način, osim ako takva ovlast bude posebno dana pismenim nalogom od strane članova koji daju takvu ovlast.

10.2.6. Prvotuženik je naveo da su tužitelj i društvo DB Bahnbaugruppe GmbH (u daljnjem tekstu: DB) sklopili 29. travnja 2016. *Secondment Agreement* kojim je tužitelj angažirao društvo DB kao svojega eksperta u projektu i Anexom 2 tog ugovora tužitelj je prihvatio ponudu DB za angažiranje ing. Grewea u iznosu od 12.500,00 EUR naknade mjesečno bez PDV-a i 1.100,00 EUR dnevne naknade bez PDV-a. Prvotuženik je osporio da su mu bile poznate okolnosti pregovora, ugovaranja i sklopanja ugovora te tvrdi da ga tužitelj o tome nije obavijestio.

10.2.7. Prvotuženik je ustrajao na tvrdnji da nikada nije prihvatio ing. Grawea kao zajedničkog glavnog inženjera gradilišta niti se suglasio da snosi trošak, niti takvo što proizlazi iz postupanja prvotuženika prema naručitelju kako neosnovano tvrdi tužitelj. Suprotno tomu, prvotuženik je u svom dopisu od 20. lipnja 2017., u predzadnjem odlomku na trećoj strani, izričito osporio tužiteljev zahtjev da se trošak ing. Grawea obračuna kao zajednički. U svom očitovanju prvotuženik se pozvao na svoje dopise od 10. travnja i 25. svibnja 2017. u kojima je također otklonio tužiteljev zahtjev navodeći da je tužitelj sam vodio pregovore s DB-om, sam definirao cijenu i sklopio ugovor s DB-om. Tek nakon pet mjeseci od dana sklapanja ugovora, tužitelj je prvi put zatražio od tuženika da se trošak ing. Grawea uvrsti kao zajednički. Prvotuženik je zahtjev odbio dopisima od 10. travnja, 25. svibnja i 20. lipnja 2017. U dopisu od 10. travnja 2017. prvotuženik je naveo da je tužitelj usluge glavnog inženjera gradilišta i inženjera nudio u okviru svog opsega posla i iste je ugovorio direktno sa svojim podizvođačem DB-om. Stoga je tužiteljev zahtjev za uključivanjem troška ing. Grawea u zajednički trošak odbio kao neosnovan.

10.2.8. Na dopis Konzorcijsalnog voditelja projekta Nikše Markovića od 20. svibnja 2017. prvotuženik se očitovao dopisom od 24. svibnja 2017., te se pozvao na svoj prethodni dopis od 10. travnja 2017. i ponovno je odbio prihvatiti trošak ing. Grawea kao zajednički trošak. U dopisu je također naveo da je predmetni trošak mogao biti znatno smanjen.

10.2.9. Suprotno tužiteljevim navodima, prvotuženik je naveo da su sve odluke, koje se odnose na zajedničke troškove, donesene uz suglasnost svih članova konzorcija. Primjera radi, na temelju odredbe članka 6.1 Ugovora, svi članovi konzorcija imenovali društvo IN Stria d.o.o., konzorcijsalnim voditeljem projekta, te su sa članovima konzorcija sklopili s društvom IN Stria d.o.o. Ugovor o uslugama vođenja projekta „Rekonstrukcije postojećeg i dogradnje drugog kolosijeka na dionici željezničke pruge Dugo Selo-Križevci“ 30. lipnja 2016. Direktor društva IN Stria d.o.o. je Nikša Marković.

10.2.10. Prvotuženik je istaknuo da mu nije jasno u kakvoj su činjeničnoj i pravnoj vezi tužiteljevi navodi u točki VI. tužbe (odnos prvotuženika i njegovog podizvođača Hidroelektra-niskogradnja d.d.) s tužbenim zahtjevom. Tužiteljeve navode prvotuženik je osporio i u dopisu od 20. lipnja 2017.

Navode iz točke VII. tužbe (postupanje Hidroelektra-niskogradnja d.d. i postupanje istog postupanja) prvotuženik je također osporio kao netočne, a ističe da mu nije jasno u kakvoj su činjeničnoj i pravnoj vezi s tužbenim zahtjevom. Tužiteljeve navode prvotuženik je osporio i dopisom od 20. lipnja 2017.

10.2.11. Prvotuženik je osporio i navode iz točke VIII. tužbe koji se odnose na konzorcijsalnog voditelja projekta g-dina Markovića i njegovo očitovanje po pitanju uključivanja ing. Grawea. Naveo je da konzorcijsalni voditelj projekta sudjeluje u projektu na temelju Ugovora o uslugama vođenja projekta „Rekonstrukcije postojećeg i dogradnje drugog kolosijeka na dionici željezničke pruge Dugo Selo-Križevci“ sklopljenog 30. lipnja 2016. sa svim članovima konzorcija. Odredbom članka 4. Ugovora određen je opseg usluga i obveza izvršitelja, a on ne uključuje davanje stručnog mišljenja oko pitanja odnosa između članova konzorcija. Konzorcijsalni voditelj projekta određeno g-din Marković, nema stručne kvalifikacije niti činjeničnu podlogu

tumačiti odnose između članova konzorcija niti donositi relevantne zaključke oko pitanja koja su uređena Ugovorom o osnivanju konzorcija.

10.2.12. Prvotужnik je naveo da tužitelj nije dostavio dokaz da je platio troškove ing. Grewea u iznosu od 262.500,00 EUR, a niti je dostavio dokaze na okolnost koje je poslove obavio ing. Grewe, u kojem opsegu i po čijem nalogu/odobrenju.

10.2.13. Prvotужnik tvrdi da je tužitelj u tužbi učinio nespornom činjenicu da s tuženicima nije sklopio pismeni ugovor o angažiranju glavnog inženjera gradilišta što je preduvjet za plaćanje zajedničkih troškova sukladno Ugovoru o osnivanju konzorcija.

Prvotужnik smatra da navodi tužbe iz točke X. (razlika između drugih troškova i zajedničkih troškova) nisu relevantni za ovaj postupak jer su u suprotnosti s pravima i obvezama članova konzorcija iz Ugovora o osnivanju konzorcija. Svaka ugovorna strana podmiruje troškove koje je samostalno preuzela, pa tako i tužitelj trošak g-dina Željka Matića te ing. Grewea. Prvotужnik nije želio ulaziti u sadržaj odnosa između tužitelja i Željka Matića (inženjer na gradilištu za tužiteljeve poslove) te se protivio saslušanju svjedoka Željka Matića. Svaki član konzorcija je ovlašten angažirati osobe koje smatra da su mu potrebne za projekt, ali u tom slučaju član konzorcija i snosi trošak takvog angažmana. Zajednički troškovi mogu biti samo oni troškovi s kojima su se pismenim putem suglasili svi članovi konzorcija.

10.2.14. Prvotужnik je osporio tužiteljev navod izložen u točki X. tužbe da je ing. Grewe obavljao poslove koji su zajednički za sve članove konzorcija, a ne poslove koji su isključivo vezani za tužitelja.

10.2.15. Budući da je prvotужnik u cijelosti osporio pravnu osnovu i visinu glavnog zahtjeva, osporio je osnovu i visinu zahtjeva za plaćanje zateznih kamata, a osobito zbog činjenice što tužitelj nije dostavio dokaz o plaćanju iznosa koji potražuje tužbom.

10.2.16. Prvotужnik je naveo da je Ugovorom o osnivanju konzorcija, između ostalog, predviđeno sljedeće:

- Odredbom članka 3.4. Ugovora je propisano da nitko od članova konzorcija nema bilo kakvu ovlast obvezivati se ili preuzimati obveze za druge članove, ugovarati u njihovo ime ili preuzimati terećenja koja bi teretila druge članove na bilo koji način, osim ako takva ovlast bude posebno dana pisanim nalogom od strane člana koji daje takvu ovlast. Tužitelj nije bio ovlašten ugovarati u ime i za račun tuženika trošak, odnosno preuzeti obvezu plaćanja ing. Grewea, pa tuženici nemaju obvezu plaćanja razmjernog dijela troška.

- Odredbom članka 6.1. Ugovora je propisano da će svi članovi konzorcija imenovati konzorcijskog voditelja te da će svi članovi konzorcija sklopiti s konzorcijskim voditeljem ugovor. Nadalje je propisano da će konzorcijski voditelj imati na raspolaganju stručni tim, koji će imenovati članovi konzorcija jednoglasno, članovima odlučiti.

- Odredbom članka 7.6. Ugovora je propisano da se svaki predmet o kojem Odbor za vođenje projekta ne uspije donijeti jednoglasnu odluku upućuje na konačno odlučivanje Vrhovnom odboru konzorcija.

- Odredbom članka 9.1. alineja 1. Ugovora je propisano da je svaki član potpuno odgovoran za izvršenje svog opsega posla te preuzima komercijalne, financijske i pravne rizike vezano za opseg svog posla.

- Odredbom članka 11.4. Ugovora je propisano da će članovi jednom mjesečno obračunavati međusobno odobrene zajedničke troškove.

10.2.17. Zaključno, prvotuženik je naveo da tužitelj nije dostavio dokaz o pravnoj osnovi za trošak koji potražuje tužbom, nije priložio dokaz o podmirenju troška ing. Greweu, niti je dostavio dokaz da su svi članovi konzorcija dali svoj pristanak na angažman ing. Grewea. Slijedom toga, ne postoji činjenična ni pravna osnova za isplatu iznosa koje tužitelj potražuje tužbom. Budući da je tužitelj sam pregovarao s DB-om i ing. Greweom oko predmeta i cijene njegovog angažmana te je sam potpisao ugovor o angažmanu ing. Grewea, a što je u suprotnosti s odredbama Ugovora o osnivanju konzorcija, tužitelj predmetni trošak mora sam i podmiriti. Predložio je u cijelosti odbiti tužbeni zahtjev u odnosu na prvotuženika.

10.3. Navodi u odgovoru na tužbu drugotuženika DALEKOVOD d.d.

10.3.1. Drugotuženik je osporio činjeničnu i pravnu osnovu tužbenog zahtjeva u cijelosti.

10.3.2. Iz činjeničnog supstrata tužbe drugotuženiku nije jasno na što se konkretno utuženi iznos odnosi: na trošak otplate avansa, trošak angažmana Glavnog inženjera gradilišta i/ili je riječ o naknadi štete. Iz Prijedloga za provođenje mišljenja, koji je tužitelj podnio Centru za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori 25. listopada 2018., može se zaključiti da tužitelj od tuženih potražuje naprijed navedeni iznos na ime troška angažmana glavnog inženjera gradilišta ing. Grewea.

10.3.3. Drugotuženik je istaknuo da su sporna dva pitanja u ovom postupku:

- Je li trošak angažmana glavnog inženjera gradilišta ing. Grewea zajednički trošak u smislu odredbe članka 12. Ugovora o osnivanju konzorcija.

- Jesu li svi članovi zajednice ponuditelja postigli suglasnost s troškom angažmana ing. Grewea, što je uvjet da bi navedeni trošak bio zajednički svih članova konzorcija koji bi u tom slučaju imali i obvezu sudjelovati u podmirenju troška.

10.3.4. Drugotuženik je u cijelosti osporio tužiteljevo tumačenje da trošak angažmana glavnog inženjera gradilišta ing. Grewea predstavlja zajednički trošak. Tužitelj svoje tumačenje navedenog troška temelji prvenstveno na očitovanju konzorcijskog voditelja projekta, g-dina Nikše Markovića od 20. svibnja 2017., u kojem je navedeno da trošak ing. Grewea predstavlja zajednički trošak.

10.3.5. Za potpuno i pravilno razumijevanje činjeničnog stanja, pored odredaba Ugovora o osnivanju konzorcija, na koje se tužitelj pozvao u tužbi, drugotuženik drži da su relevantne i druge odredbe Ugovora, koje uređuju međusobne odnose članova konzorcija u slučaju nastanka određenih sporova vezanih uz tumačenje naravi određenih troškova. Nesporno je odredbom članka 12. stavak 1. Ugovora određeno da će svaki član konzorcija snositi trošak koji bude imao u vezi izvođenje opsega svojih poslova u izvršenju Ugovora. Opseg poslova je, na temelju odredbe članka 5. stavka 1. Ugovora, određen u Prilogu 1 Ugovoru.

10.3.6. U pregovorima koji su prethodili sklapanju Ugovora, odnosno još u fazi dostave zajedničke ponude za projekt, između tužitelja i tuženika usuglašeno je da svaki član konzorcija ima pravo imenovati svog podizvoditelja, koji će biti ovlašten ispunjavati opseg poslova za koji je zadužen, te će trošak podizvoditelja snositi isključivo član konzorcija koji ga je imenovao. Takav dogovor je usuglašen na sastanku održanom 25. svibnja 2016., što je potvrdio i tužitelj u tužbi, u kojoj podizvoditelja Hidroelektra-Niskogradnja d.d. označava kao podizvoditelja prvotuženika. Na sastanku su sudjelovali: Tomislav Debeljak i Zdenko Šoš (predstavnici tužitelja), Alen Premužak, Mario Hojan, Branimir Alujević i Mirko Leko (predstavnici drugotuženika), te Iva Čović i Neven Martinec (predstavnici prvotuženika). Način uređenja međusobnih odnosa članova konzorcija načelno je usuglašen i prethodno, već u fazi pripreme ponude po osnovi objavljene dokumentacije za nadmetanje. Sveskom I Knjige 1, Upute ponuditeljima iz ožujka 2015. koja je bila sastavni dio dokumentacije za nadmetanje, bili su određeni:

- minimalna tehnička sposobnost (reference) i
- tehnički stručnjaci koje je svaki potencijalni ponuditelj morao definirati u svojoj ponudi.

10.3.7. U projektu su sudjelovali podizvoditelji: Hidroelektra-Niskogradnja d.d. (koja je imenovao prvotuženik); Siemens d.d. Zagreb, Siemens Aktiengesellschaft Österreich i ELEKTROKEM d.o.o., Sesvete (koje je imenovao drugotuženik), te DB Energiebau Gruppe GmbH, Berlin, (kojeg je imenovao tužitelj – u daljnjem tekstu: DB). Drugotuženik smatra da je prvotuženik bio dužan podmiriti sve troškove vezane uz angažman podizvoditelja Hidroelektra-Niskogradnja d.d.; drugotuženik sve troškove vezane uz angažman Siemens i Elektrokema, a sve troškove vezane uz angažman DB-a trebao je podmiriti isključivo tužitelj.

10.3.8. U dijelu koji se odnosi na reference (uredno izvršeni ugovor), svaki ponuditelj bio dužan dostaviti dokaz da je tijekom sedam godina koje prethode godini objave dokumentacije za nadmetanje, ponuditelj uredno izvršio:

- do dva ugovora, za radove na izgradnji mostova i/ili nadvožnjaka i/ili podvožnjaka minimalne ukupne zbrojene vrijednosti 100.000.000,00 kn (cijena izvršenih radova bez PDV-a);
- jedan ugovor za radove na rekonstrukciji i/ili nadogradnji i/ili obnovi i/ili izgradnji željezničkog donjeg i gornjeg pružnog ustroja (ne uključujući mostove, nadvožnjake ili podvožnjake) minimalne vrijednosti 250.000.000,00 kn (cijena izvršenih radova bez PDV-a);
- jedan ugovor, za radove na rekonstrukciji i/ili nadogradnji i/ili obnovi i/ili izgradnji željezničkih stabilnih postrojenja za napajanje električne vuče i drugim elektroenergetskim postrojenjima (na pruzi i s istovjetnim tipom napajanja el.

energijom 25 kV ili više, 50 Hz) minimalne vrijednosti 50.000.000,00 kn (cijena izvršenih radova bez PDV-a);

- jedan ugovor, za radove na rekonstrukciji i/ili nadogradnji i/ili obnovi i/ili izgradnji željezničkog prometno upravljačkog i signalno-sigurnosnog infrastrukturnog podsustava, te telekomunikacijskog podsustava (na istovjetnoj ili višoj kategoriji pruge i s istovjetnim tipom napajanja el.energijom 25 kV ili više, 50 Hz) minimalne vrijednosti od 50.000.000,00 kn (cijena izvršenih radova bez PDV-a).

U konkretnom slučaju članovi zajednice ponuditelja dostavili su reference.

Točkom 4.3. Sveska I Knjige 1 - Upute ponuditeljima iz ožujka 2015., definirani su stručnjaci koje je ponuditelj dužan uključiti u izvršenje Ugovora te je u okviru navedenog bilo predviđeno da se u izvršenje ugovora mora uključiti, između ostalog, tehnički stručnjak koji ispunjava zakonske uvjete za Glavnog inženjera gradilišta (građevinska ili elektrotehnička struka), s najmanje 10 godina radnog iskustva u vođenju radova u struci i s iskustvom u vođenju barem jednog projekta opisa i složenosti kao predmet nabave: radovi obnove i/ili rekonstrukcije i/ili nadogradnje i/ili izgradnje željezničkih pruga, minimalne vrijednosti 300.000.000,00 kn.

Tehničkog stručnjaka, kako je to prethodno navedeno, osigurao je tužitelj angažmanom podizvoditelja DB, kako je to određeno ugovorom koji je sklopljen 28. listopada 2016. između tužitelja i DB-a.

10.3.9. U skladu s odredbom članka 319. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18, u daljnjem tekstu ZOO), kod tumačenja spornih odredaba pojedinog pravnog posla, od značaja je zajednička namjera ugovaratelja prilikom sklapanja ugovora, a ne njen doslovni tekst. Stvarna volja potpisnika Ugovora o osnivanju konzorcija bila je da svaki član zajednice ponuditelja snosi trošak podizvoditelja kojeg imenuje, a što proizlazi i iz odredbe članka 12. stavak 12.1. Ugovora. Zahtjev tužitelja za tumačenje troškova angažmana ing. Grewea kao glavnog inženjera gradilišta zajedničkim troškom nije u skladu s voljom stranaka ni odredbama Ugovora o osnivanju konzorcija, a polazeći od činjenice da je ing. Grewea imenovao podizvoditelj tužitelja DB. Drugotuženik smatra da predmetni trošak ne predstavlja zajednički trošak zajednice ponuditelja, pa zajednici nemaju obvezu sudjelovati u podmirivanju dijela troška razmjerno svojim udjelima.

Ugovor između tužitelja i DB-a kao podizvoditelja sklopljen 28. listopada 2016. (Ugovor DB), a kojim se DB obvezao osigurati tužitelju osobe koje će raspolagati odgovarajućim vještinama, iskustvom te potrebnim kvalifikacijama radi pružanja usluga koje su određene Prilogom 1 predmetnim Ugovorom DB (odredba članka 3. stavka 3.1. točke 3.1.1 Ugovora DB). Sukladno Prilogu 1 Ugovoru DB, DB je, između ostalog, dužan osigurati tužitelju angažman ing. Grewea kao glavnog inženjera gradilišta.

10.3.10. Drugotuženik tvrdi da svjedoci koje je tužitelj predložio nemaju neposredna saznanja o sadržaju pregovora stranaka budući da u istima nisu sudjelovali, niti su sudjelovali u aktivnostima koje su uslijedile nakon sklapanja Ugovora da stoga nemaju neposrednih saznanja o pravoj volji potpisnika Ugovora u ovom slučaju, pa nije relevantno za predmet ovog postupka.

10.3.11. Tumačenje konzorcijskog voditelja projekta, g-dina Nikše Markovića od 20. svibnja 2017., koji je naveo da trošak ing. Grewea predstavlja zajednički trošak drugotuženik je osporio. Tužitelj svoj zahtjev temelji na navedenom tumačenju, za koje drugotuženik smatra da ne može biti nikakav dokaz da je trošak ing. Grewea zajednički trošak iz nekoliko razloga:

- Prije svega, g-din Marković ne raspolaže odgovarajućim stručnim znanjem niti iskustvom za davanje pravnog mišljenja o primjenjivosti bilo koje odredbe Ugovora o osnivanju konzorcija, niti je ovlašten davati mišljenja o primjenjivosti Ugovora, a osobito ne u dijelu koji se odnosi na zajednički trošak s obzirom na opseg njegovih usluga i ovlaštenja koje su određene odredbom članka 6. Ugovora. Odredbe Ugovora detaljno određuju zadatke konzorcijskog voditelja projekta, njegova prava i ovlasti. Navedena odredba Ugovora niti bilo koja druga ne daje ovlaštenje konzorcijskom voditelju tumačiti odredbe Ugovora, niti sudjelovati u razjašnjavanju pojedinih odredaba Ugovora u njegovoj primjeni između stranaka, a osobito ne tako da bi njegovo tumačenje/razjašnjavanje bilo obvezujuće za sve članove zajednice ponuditelja.

- Po pitanju zajedničkih troškova konzorcijski voditelj nema bilo koje ovlasti. Štoviše, neke ovlasti su izriekom isključene odredbom članka 7. stavak 7.14. Ugovora. Prema shvaćanju drugotuženika konzorcijski voditelj projekta, g-din Marković nesporno nije bio ovlašten donijeti nikakvu odluku odnosno iznositi nikakva tumačenja/očitovanja o osnovanosti tužiteljevog zahtjeva za definiranjem troškova ing. Grewea zajedničkim troškom. Iznošenjem očitovanja od 20. svibnja 2017., konzorcijski voditelj postupio je protivno ovlaštenjima odnosno protivno zabrani iz odredbe članka 7. stavak 7.14. Ugovora, zbog čega se predmetno tumačenje ne može smatrati relevantnim za potrebe ovog postupka.

- Odredbom članka 7. Ugovora određen je institut Vrhovnog odbora konzorcija. Vrhovni odbor konzorcija čine predsjednici uprava ili direktori članova zajednice ponuditelja, koji jednoglasno donose konačne odluke u ime i za račun članova zajednice ponuditelja. Navedena odredba određuje i zadaću, te način rada (donošenje odluka) od strane Vrhovnog odbora, kao i nadležnost određenog zamjenskog tijela za donošenje odluka u situaciji kada dođe do zastoja u radu Vrhovnog odbora konzorcija odnosno kada se pojedina odluka ne može donijeti jednoglasno. Predviđeno je da odluku Vrhovnog odbora konzorcija u tom slučaju privremeno nadomješta odluka konzorcijskog voditelja, osim ako se radi o odluci o troškovima i podijeli odgovornosti. Na temelju odredbe članka 7. stavak 7.14. Ugovora, drugotuženik zaključuje da je isključivo Vrhovni odbor konzorcija ovlašten donositi odluke o troškovima i podijeli odgovornosti, pri čemu nadležnost Vrhovnog odbora konzorcija u tom dijelu ne može, čak ni privremeno, biti prenesena na konzorcijskog voditelja projekta.

10.3.12. Problematika zajedničkih troškova uređena je Ugovorom o osnivanju konzorcija odredbom članka 12. stavak 12.2. u kojoj je određeno da se zajedničkim troškom smatraju:

- troškovi i izdaci, koji se izravno ne odnose na opseg poslova pojedinog člana zajednice ponuditelja, i
- s kojima su se svi članovi zajednice ponuditelja usuglasili.

Nužna pretpostavka za tumačenje određenog troška zajedničkim, jest, da su se svi članovi zajednice ponuditelja s predmetnim troškom suglasili. Svi članovi zajednice ponuditelja postupali su na navedeni način glede svih troškova projekta, koje su smatrali zajedničkim i kod kojih je postojala suglasnost. Štoviše, zahtijevao se supotpis na odgovarajućem pravnom poslu svih članova zajednice ponuditelja pa tako na primjer:

- Trošak usluga vođenja projekta, za koji su svi članovi zajednice ponuditelja dali suglasnost potpisom Ugovora o pružanju usluga vođenja Projekta sklopljenog 30. lipnja 2016. s društvom IN Stria d.o.o.

- Trošak zakupa poslovnog prostora na adresi u Vrbovcu, koji su svi članovi zajednice ponuditelja prihvatili potpisom Ugovora o zakupu poslovnog prostora sklopljenog 15. srpnja 2016. s društvom SIALG-METAL d.o.o., Vrbovec.

10.3.13. Drugotuženik je izložio da je Ugovor DB, na kojem se temelji tužbeni zahtjev, sklopljen 28. listopada 2016., isključivo između tužitelja i DB-a, dakle bez potpisa ostalih članova konzorcija, a kako je to bilo uobičajeno za pravne poslove iz kojih proizlaze troškovi koji se smatraju zajedničkim. Do dana sklapanja Ugovora DB, kao ni nakon toga, sve do ožujka 2017., kad je drugotuženik pozvan na podmirenje dijela troška podizvođenja DB-a, drugotuženik nije bio upoznat sa sadržajem Ugovora DB, pa samim time ni s troškom kojega tužitelj smatra zajedničkim. Od drugotuženika nije niti traženo da odobri sadržaj Ugovora DB i/ili trošak koji proizlazi iz Ugovora. Štoviše, Ugovor DB nikad nije dostavljen drugotuženiku izravno od tužitelja, pa je stoga nesporno da tužitelj nikad nije ni pokušao ishoditi od drugotuženika suglasnost ili odobrenje Ugovora DB, odnosno trošak koji iz istoga proizlazi. Ugovor DB drugotuženiku je dostavio Konzorcijski voditelj projekta, g-din Marković, e-mailom od 24. ožujka 2017.

Drugotuženik tvrdi da mu je tužiteljevim ponašanjem, onemogućeno sudjelovanje u pregovorima s DB-om prvenstveno oko troška angažmana glavnog inženjera gradilišta, ali i oko svih daljnjih uvjeta međusobnih odnosa po osnovi sudjelovanja DB-a u projektu, a što je protivno općim načelima obveznog prava, te predstavlja ugovaranje određene obveze od strane tužitelja na teret drugotuženika, što za sobom povlači odgovarajuće posljedice koje su predviđene odredbom članka 341. stavak 1. ZOO-a.

10.3.14. Drugotuženik se pozvao na odredbu članka 250. ZOO-a kojom je određen pojam "suglasnost", što podrazumijeva privolu treće osobe za sklapanje određenog ugovora, koja treba biti dana prije sklapanja ugovora. Da bi trošak angažmana glavnog inženjera gradilišta mogao biti zajednički u smislu odredbe članka 12.2. Ugovora o osnivanju konzorcija, svi članovi konzorcija trebali su dati suglasnost prije nego što je trošak nastao, odnosno prije nego je potpisan Ugovor DB koji predstavlja osnovu za obračun troška, kako je to predviđeno odredbom članka 250. stavak 1. ZOO-a. Suglasnost drugotuženika ne postoji, niti je tužitelj predložio izvođenje dokaza kojima bi potvrdio da je suglasnost tražena. Tužitelj nije dostavio predmetni Ugovor DB tuženicima, već je to učinio konzorcijski voditelj projekta 24. ožujka 2017., dakle 5. mjeseci nakon što je ugovor sklopljen. Drugotuženik nije naknadno odobrio Ugovor DB i/ili trošak angažmana glavnog inženjera gradilišta, pa se trošak ne može smatrati zajedničkim.

10.3.15. Drugotuženik tvrdi da je i prije pokretanja ovog postupka, odmah po primitku Ugovora DB, dopisom od 4. travnja 2017. odbio prijedlog zajedničkog podmirenja troška angažmana ing. Grewea, pozivajući se na činjenicu da je isključivo tužitelj samostalno i bez ikakvih prethodnih savjetovanja s ostalim članovima konzorcija, dogovorio oblik i način suradnje s DB-om.

10.3.16. Pored svega navedenoga, drugotuženik je istaknuo da tužitelj nije dokazao niti je predložio dokazne prijedloge kojima bi potvrdio da je obvezu na ime troškova angažmana ing. Grewea podmirio do dana podnošenja tužbe, pa nema osnove od tuženih potraživati razmjerni dio troška kojeg nije platio. Predložio je arbitražnom sudu da odbije tužbeni zahtjev u kojem tužitelj zahtijeva plaćanje od drugotuženika iznosa od 92.032,50 EUR s pripadajućim zateznim kamatama od 4. prosinca 2018. do isplate, uz naknadu troška arbitražnog postupka.

10.4. Navodi stranaka u podnescima

10.4.1. Tužiteljev podnesak od 16. rujna 2019.

10.4.1.1. U podnesku se tužitelj očitovao na navode tuženih iznesenih u odgovorima na tužbu, te je izložio svoje viđenje činjenica i pravne osnove tužbenog zahtjeva.

10.4.1.2. Tužitelj je osporio navode tuženih da trošak glavnog inženjera gradilišta nije zajednički trošak, već trošak koji pada isključivo na teret tužitelja. Glavni inženjer gradilišta je odgovoran za cjelovitost i međusobnu usklađenost radova, za međusobnu usklađenost provedbe obveza u skladu s odredbom članka 54. Zakona o gradnji (Narodne novine, broj: 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19, - u daljnjem tekstu: ZG), te ujedno koordinira primjenu propisa kojima se uređuje sigurnost i zdravlje radnika tijekom izvođenja radova. Nije riječ o „nekom inženjeru“ koji je angažiran od jednog člana konzorcija za isključivo opseg njegovih poslova, nego o glavnom inženjeru gradilišta koji je jedinstven za sve izvođače radova, a što proizlazi iz isprava koje je potpisao i ovjerio ing. Grewe. Glavni inženjer gradilišta potpisao je između ostalog: Izjavu izvođača (tužitelja i tuženih) o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine od 28. prosinca 2018. koja sadržava i prvotuženikove izjave za radove na izgradnji nadvožnjaka i svodne ceste; Izjavu za radove na rekonstrukciji distributivnog plinovoda, kao i Izjavu drugotuženika za radove na elektroenergetskim instalacijama.

10.4.1.3. Prema tužiteljevom shvaćanju tuženici su dali suglasnost za zajednički trošak ing. Grewea, neovisno što o tomu nije napravljen poseban pismeni akt. Iz cjelokupnog postupanja tuženih prema naručitelju, može se utvrditi da su tuženici prihvatili zajedničkog ing. Grewea kao glavnog inženjera gradilišta.

10.4.1.4. Tužitelj je osporio shvaćanje tuženih da nisu dužni sudjelovati u trošku ing. Grewea s obzirom na to da nisu potpisali ugovor kojim je angažiran. Njihovu tvrdnju da je zajednički trošak samo onaj za koji je dan potpis na ugovoru od strane svih članova konzorcija tužitelj je osporio tvrdnjom da je postojao veći niz troškova kod kojih nisu svi članovi konzorcija bili ugovorne strane. Dakle, iako nisu postojali potpisi na nekim ugovorima svih članova konzorcija troškovi određeni tim ugovorima

su ipak tretirani kao zajednički te su svi članovi sudjelovali u njihovom podmirivanju. U dokaz svojih tvrdnji tužitelj je priložio dopis prvotuženika od 25. svibnja 2018. kojim je dostavljena rekapitulacija „priznatih“ zajedničkih troškova. Iz priložene tablice troškova po mjesecima može se utvrditi koji su troškovi obračunati kao zajednički, a plaćaju ih preliminarno različiti članovi konzorcija sukladno članku 11.4. Ugovora. Tužitelj je istaknuo da niti za jedan od tih zajedničkih troškova nije ishodena suglasnost ostalih članova konzorcija, ali su svi u skladu s omjerima u projektu podmirili svoj dio troška. S obzirom na navedeno, tužitelj smatra da je shvaćanje drugotuženika, prema kojemu on nije dužan sudjelovati u plaćanju troškova glavnog inženjera gradilišta, bez kojega članovi konzorcija ne bi mogli izvoditi radove, apsolutno neodrživo. Glavni inženjer gradilišta nije tužiteljev podizvoditelj da bi samo tužitelj trebao podmiriti njegov trošak. Glavni inženjer gradilišta je osoba koja je hijerarhijski iznad svih izvođača, te osoba koja ovjerava svu dokumentaciju od svih izvođača. Ako bi se prihvatilo shvaćanje tuženih da glavni inženjer gradilišta nije zajednički, to bi značilo da svaki član treba imati svojega glavnog inženjera gradilišta. Međutim, u situaciji kad postoji samo jedan glavni inženjer gradilišta, kao što je to u konkretnom slučaju, on svim izvođačima potpisuje i ovjerava situacije, što samo potvrđuje da su svi izvođači dužni snositi trošak glavnog inženjera gradilišta u skladu sa svojim omjerima u izvođenju radova.

10.4.1.5. Tužitelj je naveo da većina troškova nije unaprijed ugovorena tako kako to navode tuženici, nego tek po započinjanju izvedbe radova pa se tada i određivao način na koji će se podmirivati određeni trošak.

10.4.1.6. S obzirom na iskazanu dvojbu prvotuženika o potrebi arbitražnog postupka tužitelj je naveo da je odredbom članku 7.15. Ugovora određeno da u slučaju zastoja rada Vrhovnog odbora zbog nepostizanja jednoglasne odluke svaki član ima pravo uputiti predmet Stalnom arbitražnom sudištu s ciljem donošenja konačne odluke koja će biti obvezujuća za sve članove. Budući da u konkretnom slučaju članovi konzorcija nisu imali jednoglasnu odluku u pogledu pitanja zajedničkog troška ing. Grewea, tužitelj je postupio u skladu s Ugovorom.

10.4.1.7. Tužitelj je uvjeren da ne postoji niti pravna niti logična osnova za shvaćanje tuženih „da je zajednički trošak samo onaj trošak za koji su sva tri člana dala suglasnost“. Prihvatanjem takvog shvaćanja, suvišna bi bila uloga arbitražnog suda. Kod takvog pristupa svaki član uvijek bi mogao unaprijed „presuditi“ što jest, a što nije zajednički trošak. Međutim, upravo je uloga i zadatak arbitražnog suda da za slučaj nesuglasnosti među članovima, objektivno utvrdi je li određeni trošak obveza samo jednog člana (npr. troškovi podizvoditelja tog člana) ili je riječ o zajedničkom trošku kao nužnom i potrebnom za sve članove konzorcija.

10.4.1.8. U pogledu visine tužbenog zahtjeva tuženici su istaknuli prigovor da je trošak mogao biti „smanjen“, ali tužitelj tvrdi da se tuženici nikad nisu očitovali koji je trošak glavnog inženjera gradilišta primjeren i prihvatljiv za njih. Tužitelj je prije početka realizacije projekta, pozvao tuženike da predlože osobu koja može obaviti poslove glavnog inženjera gradilišta povoljnije od ing. Grewea. Tuženici nisu dali svoj prijedlog, a sve zbog činjenice što je investitor u dokumentaciji za nadmetanje postavio izrazito visoke zahtjeve po pitanju referenci glavnog inženjera gradilišta. Štoviše, ing. Grewe je u međuvremenu raskinuo ugovor s tužiteljem i već šest mjeseci na gradilištu stranke nisu osigurale novog glavnog inženjera. Ponude koje su

pristigle za novog glavnog inženjera ponovno su u visini naknade ing. Grewea. Međutim, ugovor s novim glavnim inženjerom još uvijek nije sklopljen upravo iz razloga što postoji spor je li to zajednički trošak ili nije.

10.4.2. Podnesak prvotuženika od 9. listopada 2019.

10.4.2.1. Prvotuženik se u podnesku očitovao na tužiteljev podnesak od 19. rujna 2019., kao i na isprave zaprimljenu od tužitelja na ročištu održanom 23. rujna 2019., te na utvrđenja arbitražnog suda o spornim pitanjima odlučnim za rješavanje spornog odnosa.

10.4.2.2. Prvotuženik je naveo da tužitelj u obrazlaganju pojedinačnih i zajedničkih troškova neosnovano pojednostavljuje odnos tužitelja i tuženih i donosi neodržive zaključke. Tužitelj je djelomično naveo odredbu članka 54. ZG-a i pobrojao nadležnosti glavnog inženjera gradilišta. Međutim, tužitelj svjesno zanemaruje odredbu članka 55. stavak 2. ZG-a kojom je uređen slučaj kada u građenju sudjeluju dva ili više izvođača, investitor određuje glavnog izvođača koji je odgovoran za cjelovito i međusobno usklađivanje radova. Glavni izvođač imenuje glavnog inženjera gradilišta. U konkretnom slučaju, naručitelj je imenovao tužitelja kao glavnog izvođača, koji je imenovanje prihvatio i na temelju zakona imenovao glavnog inženjera gradilišta. Slijedom toga, isključiva je tužiteljeva obveza i odgovornost da imenuje glavnog inženjera gradilišta, a posljedično tomu i da snosi trošak u vezi njegovog imenovanja.

10.4.2.3. Prvotuženik nije osporio da je ing. Grewe potpisao određene isprave kako je naveo tužitelj, ali smatra da te isprave nisu relevantne jer se radi o ispravama koje je ing. Grewe prema zakonu bio dužan provjeriti i uskladiti te potpisati u ulozi glavnog inženjera gradilišta. Predmetne isprave su Izjave izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine od 28. prosinca 2018. Odredba članka 54. stavak 1. točka 7. ZG-a propisuje da je obveza izvođača da sastavi pisanu izjavu o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine, a odredbom članka 55. ZG-a utvrđena je dužnost glavnog inženjera gradilišta za međusobnu usklađenost provedbu obveza iz odredbe članka 54. ZG-a. Isprave iz točke II. tužiteljevog podneska odnose se samo na ispunjenje zakonske obveze glavnog inženjera gradilišta, ali ne dokazuju da je trošak ing. Grewea zajednički.

10.4.2.4. Budući da je tužitelj priznao da stranke nisu sačinile pismeni sporazum o troškovima ing. Grewea, prvotuženik je osporio tužiteljev navod da su tuženici dali suglasnost na trošak glavnog inženjera gradilišta usmeno ili konkludentnim radnjama. Prvotuženik je osporio i da je svojim odnosom prema naručitelju prihvatio ing. Grewea kao zajedničkog glavnog inženjer gradilišta.

10.2.4.5. Prvotuženik je istaknuo da odredbe Zakona o gradnji ne dopuštaju da svaki izvođač imenuje svog glavnog inženjera gradilišta kako to pogrešno tumači tužitelj. Članovi konzorcija su Ugovorom detaljno uredili međusobne odnose po pitanju zajedničkih troškova. Prethodna suglasnost svih članova konzorcija je osnovni uvjet da bi neki trošak bio zajednički. Suglasnost mora biti u pisanom obliku. Budući da članovi konzorcija nikada nisu u pisanom obliku, a niti usmeno utvrdili obvezu zajedničkog troška ing. Grewea, predmetni trošak nije i ne može biti zajednički. Tužitelj je samostalno i bez prethodnog uključivanja, obavještavanja i traženja

suglasnosti tuženih, poduzeo radnje vezane uz angažman ing. Grewea, i to prilikom nudenja/pripreme ponude za projekt, tako i prilikom pregovaranja i ugovaranja njegovih usluga. Tužitelj je još u fazi pripremanja ponude na natječaj, bio svjestan činjenice da se u konkretnom slučaju radi isključivo o trošku koji je tužitelj dužan samostalno podmiriti.

10.2.4.6. Prvotuženik je osporio tužiteljevu tvrdnju da postoji veći broj troškova koji nisu ugovoreni, ali se ipak smatraju zajedničkim, te da za te troškove nikada nije ishodena suglasnost ostalih članova. Priložio je zapisnik s operativnog sastanka broj 19. koji je održan 27. listopada 2016. u Vrbovcu. Svrha sastanka bila je utvrđivanje zajedničkih troškova s detaljnim opisom, rokom za izvršenje i odgovornom osobom. Prvotuženik zapisnikom dokazuje da su se članovi konzorcija usuglasili i dogovarali o svim zajedničkim troškovima projekta.

10.2.4.7. Prvotuženik je osporio tužiteljevu tvrdnju da glavni inženjer gradilišta nije bio podizvoditelj tužitelja pozivajući se na izložene činjenice i isprave u spisu.

10.2.4.8. Prvotuženik je ponovno naveo da na temelju Zakona o gradnji, u slučaju dva ili više izvođača, samo jedan izvođač može biti glavni izvođač i upravo je to tužitelj. Glavni izvođač imenuje glavnog inženjera gradilišta. Ugovor o pružanju usluga glavnog inženjera gradilišta sklopili su tužitelj i DB. Ugovorom se DB obvezao tužitelju staviti na raspolaganje uslugu glavnog inženjera gradilišta za potrebe projekta. Dakle, DB je kao podizvoditelj tužitelja, ugovorio s tužiteljem pružanje ove usluge, slijedom čega je i po toj osnovi tužitelj u obvezi snositi trošak ing. Grewea. Tužitelj je i ispunio svoju ugovornu obvezu prema DB-u, uključujući i isplatu ugovorenog iznosa za usluge ing. Grewea. Budući da su članovi konzorcija ugovorili da će se o zajedničkim troškovima izričito usuglasiti u pisanom obliku, a takvog usuglašavanja nije bilo, trošak ing. Grewea je isključivo tužiteljev trošak.

10.4.2.9. Prvotuženik je osporio tužiteljevu tvrdnju da glavni inženjer gradilišta potpisuje i ovjerava situacije svim izvođačima. Glavni inženjer gradilišta primjera radi ne potpisuje niti ovjerava privremene situacije jer to nije propisano Zakonom o gradnji. Prvotuženik je dostavio Zbirnu obračunsku situaciju broj 14. iz srpnja 2019. na temelju koje se može utvrditi da su je potpisali predstavnici članova konzorcija, predstavnik izvođača, nadzor te naručitelj, ali ne i ing. Grewe kako je to pogrešno naveo tužitelj.

10.4.2.10. Prvotuženik je osporio tužiteljev navod: *"da ne postoji niti pravna niti logična osnova za tezu tuženika koja je u bitnom usmjerena na stav da je zajednički trošak onaj trošak za koji su sva tri člana postigli suglasnost"*. Prema shvaćanju prvotuženika, jedini je zaključak da sva tri člana konzorcija mogu svojom voljom prihvatiti zajednički trošak u okviru Ugovora, rukovodeći se načelom slobode ugovaranja i reguliranja međusobnih odnosa. Članovi konzorcija su pravne osobe koje imaju dugogodišnji praksu djelovanja u drugim projektima, u kojima se pitanje glavnog inženjera gradilišta i njegovog troška uređivalo na različite načine. U konkretnom projektu, ugovorne strane su se usuglasile tijekom pripremanja ponude na natječaj, da će trošak glavnog inženjera gradilišta biti isključivo i jedino trošak tužitelja, a ne i ostalih članova konzorcija. To se može utvrditi i iz kasnije faze ugovaranja angažmana ing. Grewea, odnosno na temelju Ugovora koji su sklopili tužitelj i DB. Pitanje troška glavnog inženjera gradilišta sigurno nije bilo "otvoreno" u

trenutku sklapanja Ugovora o konzorciju, jer bi sigurno bilo uređeno odredbama Ugovora. Potpuno je nelogična, neživotna i neodrživa insinuacija da nitko od članova konzorcija ne bi poveo računa o trošku glavnog inženjer gradilišta prilikom sastavljanja ponude na natječaj a da nije postojao dogovor stranaka.

10.4.2.11. Iz računa DB-a za usluge ing. Grewea, koje je priložio tužitelj, prvotuženik je zaključio da je tužitelj angažirao Deutsche Bahn kao svog podizvoditelja. DB se obvezao staviti na raspolaganje tužitelju usluge ing. Grewea. U točki III. podneska tužitelj je naveo: „Glavni inženjer nije bio kooperant tužitelja pa da bi sukladno tome tužitelj trebao snositi njegove troškove.“. Međutim, iz svih priloženih isprava prvotuženik zaključuje da je ing. Grewe tužiteljev kooperant, pa je i iz prethodno citirane rečenice tužitelja, jasno da se ovdje radi isključivo o tužiteljevom trošku. Nadalje, prvotuženik tvrdi da ne postoji pojam „zajednički glavni inženjer gradilišta“ nego samo „glavni inženjer“.

10.4.2.12. Na temelju tužiteljevog navoda: „Tuženici nisu ničim pokušali pojasniti koji je iznos troška Glavnog inženjera primjeren, odnosno njima prihvatljiv“, prvotuženik je zaključio da tužitelj u nastaloj situaciji popušta u zahtjevu za isplatu utuženog iznosa te predlaže tuženicima da sami odrede koji iznos bi njima bio prihvatljiv. Međutim, prvotuženik je u cijelosti ostao kod shvaćanja izloženog u odgovoru na tužbu da je riječ isključivo o trošku tužitelja koji tuženici nisu dužni platiti.

10.4.2.13. Prvotuženik je osporio tužiteljevu tvrdnju da je tužitelj prije početka realizacije projekta, pozvao tuženike da se očituju tko može obaviti posao glavnog inženjera povoljnije od ing. Grewea. Također je ponovio da je tužitelj samostalno i bez ikakvih saznanja ostalih članova konzorcija 29. travnja 2016. sklopio s društvom DB Ugovor te je Anexom 2. ugovora prihvatio angažman ing. Grewea. Okolnosti pregovora, prihvaćanja cijene i sklapanja ugovora prvotuženiku su bili nepoznati budući da ga tužitelj o njima nije obavijestio. Prvotuženik nije prihvatio ing. Grewea kao zajedničkog glavnog inženjera niti se suglasio da snosi trošak njegova angažmana, niti takvo što proizlazi iz postupanja prvotuženika prema naručitelju.

10.4.2.14. Prvotuženik tvrdi da nema saznanja o ponudi za novog glavnog inženjera gradilišta niti uvjetima te ponude jer se radi o obvezi koja je u isključivoj nadležnosti tužitelja.

10.4.2.15. Prvotuženik je istaknuo da tužitelj miješa pojmove iz Zakona o gradnji „zajednički glavni inženjer“ i „nekog drugog svog glavnog inženjera“. Zakonom o gradnji propisano je da može postojati samo jedan glavni inženjer gradilišta.

10.4.2.16. Očitujući se na tužiteljev dokaz da je tužitelj izvršio plaćanje iznosa od 262.000,00 EUR ing. Greweu, prvotuženik je naveo da je riječ o potvrdama/platnim nalogima poslovnih banaka (HPB i Erste) za financijsku transakciju. U potvrdama je napomena da nalogodavac još nije izvršio nalog, nego ga je samo zadao. Nadalje, u priloženima potvrdama/platnim nalogima su, kao opis plaćanja, navedeni samo brojevi računa iz kojih nije vidljivo da bi se radilo o plaćanju troškova koje tužitelj potražuje tužbom u ovom postupku. Prvotuženik smatra da priložene isprave nisu dokaz plaćanja troškova ing. Grewea.

10.4.2.17. Arbitražni je sud na ročištu održanom 23. rujna 2019. utvrdio sporna pitanja odlučna za rješavanje ovog spornog odnosa. Prvotuženik smatra kako iz tih pitanja proizlazi da je arbitražni sud već zauzeo pravno shvaćanje u vezi osnovanosti tužbenog zahtjeva budući da se sporna pitanja pretežito odnose na utvrđivanje razmjera i visine troškova ing. Grewea. Sporno pitanje pod rednim brojem četiri, odnosno je li trošak glavnog inženjera gradilišta zajednički trošak ugovornih strana, prema prvotuženikovom mišljenju predstavlja referentno pitanje za utvrđivanje osnovanosti tužbenog zahtjeva. Ističe da su tuženici u svojim dosadašnjim očitovanjima detaljno i argumentirano osporili tužitelju pravo na naplatu troškova koji su predmet ovog spora. Opravdanost shvaćanja tuženih proizlazi iz priloženih isprava, a prije svega Ugovora o osnivanju konzorcija, i to:

- članak 3.4. određuje da nitko od članova nema bilo kakvu ovlast obvezivati se ili preuzimati obveze za druge članove, ugovarati u njihovo ime ili preuzimati terećenja koja bi teretila druge članove na bilo koji način, osim ako takva ovlast bude posebno dana pisanim nalogom od strane člana koji daje takvu ovlast;

- članak 6.1. određuje da će svi članovi konzorcija imenovati konzorcijskog voditelja te da će svi članovi sklopiti s konzorcijskim voditeljem ugovor. Nadalje je propisano da će konzorcijski voditelj imati na raspolaganju stručni tim koji će članovi konzorcija imenovati jednoglasno, pisanom odlukom;

- članak 7.6. određuje da će se svaki predmet o kojem Odbor za vođenje projekta ne uspije donijeti jednoglasnu odluku uputiti na konačno odlučivanje Vrhovnom odboru konzorcija;

- članak 9.1. alineja 1. određuje da je svaki član potpuno odgovoran za izvršenje poslova iz svog opsega te preuzima komercijalne, financijske i pravne rizike vezano za opseg svojih poslova.

- članak 11.4. određuje da će članovi jednom mjesečno obračunavati međusobno odobrene zajedničke troškove.

10.4.2.18. Kao potvrdu svoje argumentacije da je trošak ing. Grewea isključivo tužiteljev trošak, prvotuženik je priložio e-mail dopis Dalibora Marijanovića, člana uprave tužitelja upućenu predstavnicima članova konzorcija 21. ožujka 2017. u vezi troškova glavnog inženjera gradilišta. U dopisu je postavljen zahtjev da se trošak DB-a uključi u „overhead projekta“ s obrazloženjem da „Inače kod ovakvih projekata trošak reference je nekih 3-5%. Konzorciju DB predstavlja najjaču referencu...“. Nije sporno da svaki član zajednice ponuditelja imenuje svog podizvoditelja koji je ovlašten ispunjavati opseg poslova zaduženog člana. U projektu je sudjelovao DB kao podizvoditelj tužitelja. Tužitelj je s DB-om sklopio Ugovor kojim se DB obvezao osigurati tužitelju osobe koje će raspolagati odgovarajućim vještinama, iskustvom i kvalifikacijama radi ostvarenja opsega poslova za koje je zadužen tužitelj. U prilogu 1 Ugovora, DB se obvezao tužitelju osigurati ing. Grewea. Slijedom izloženoga, nedvojbeno proizlazi da trošak ing. Grewea predstavlja naknadu za referencu DB-a za opseg poslova za koje je u projektu zadužen tužitelj.

10.4.2.19. U prilog svoj tvrdnji da trošak glavnog inženjera plaća glavni izvođač, prvotuženik se pozvao na *Projekt izgradnje dionice: Okučani – Granica Bosna i Hercegovina - I. faza: Most na granici preko rijeke Save*. U tom projektu vodeći

partner i glavni izvođač prema čl. 55. ZG-a je društvo Integral inženjering a.d., a članovi zajednice ponuditelja su prvotuženik i društvo Đuro Đaković montaža. Glavni izvođač je s društvom Masivo za usluge i građenje d.o.o. (ing. Marko Lovrić) sklopio Ugovor o angažmanu za pružanje usluga glavnog inženjera, kojim se u cijelosti obvezao snositi trošak glavnog inženjera. Uz navedeno, glavni izvođač je članovima zajednice ponuditelja dao izjavu da, kao vodeći član zajednice ponuditelja i glavni izvođač imenuje ing. Marka Lovrića glavnim inženjerom gradilišta u smislu čl. 55. ZG-a i da će u cijelosti i samostalno snositi sve troškove koji se odnose ili su na bilo koji način vezani uz angažman i obavljanje svih poslova glavnog inženjera gradilišta te za navedene troškove neće teretiti druge članove zajednice ponuditelja.

10.4.3. Podnesak prvotuženika od 11. listopada 2019.

10.4.3.1. U ovom podnesku prvotuženik je dopunio navode iz podneska od 9. listopada 2019. i dostavio je potpisanu izjavu društva Integral inženjering a.d. koja se odnosi na trošak glavnog inženjera gradilišta u smislu čl. 55. ZG-a na projekt izgradnje dionica: Okučani – Granica Bosna i Hercegovina - I. faza: Most na granici preko rijeke Save.

10.4.3.2. Prvotuženik je naveo da je predstavnik izvođača na projektu, g-din Nikša Marković izradio 20. srpnja 2016. Organizacijsku shemu projekta sa strukturom osoblja na projektu i procjenom troškova upravljanja projektom. Sastavni dio Organizacijske sheme bio je i Opis radnih zadataka svakog od članova projektnog tima, uključujući i glavnog inženjera gradilišta. Prema navedenom opisu radnih zadataka glavni inženjer, pored poslova koje određuje Zakon o gradnji, imao i niz drugih poslova i radnih zadataka koji nisu predviđeni kao poslovi glavnog inženjera gradilišta i predstavljaju veći opseg poslova od onih predviđenih Zakonom o gradnji. Glavni inženjer je zadužen i da sudjeluje na svim upravnim postupcima koji se vode na gradilištu, za stručnu pomoć pri izradi Glavnog plana radova, za stručnu pomoć u identifikacijama potencijalnih rizika na projektu te ostalih poslova predviđenih Opisom radnih zadataka svakog člana projektnog tima. Također je predviđeno da glavni inženjer gradilišta ima 50% mjesečnog angažmana tijekom izgradnje (24 mjeseca od ukupno 48 mjeseci). U okviru Organizacijske sheme projekta, priložen je i dokument "*Struktura osoblja koje vodi projekt*", kojim je dana procjena troška radnog mjesta na projektu, koeficijent složenosti radnog mjesta, osnovni bod te procijenjeni angažman na projektu. U dokumentu je predviđen trošak glavnog inženjera gradilišta s procijenjenim ukupnim iznosom troška radnog mjesta od 1.200.000,00 kn što bi prema predviđenom angažmanu od 24 mjeseca iznosilo 50.000,00 kn mjesečno što predstavlja protuvrijednost od cca 6.756,00 EUR. Tužitelj je s DB sklopio ugovor u kojem je određen naknada ing. Grewea u mjesečnom iznosu od 12.500,00 EUR mjesečno što predstavlja dvostruko veći iznos od procjene koju je napravio predstavnik izvođača Nikša Marković. Prvotuženik je naveo da je ing. Grewe obavljao i druge poslove isključivo za tužitelja, koji nisu predviđeni kao poslovi glavnog inženjera gradilišta odredbama Zakona o gradnji, a koji su bili uključeni u ugovoreni mjesečni iznos od 12.500,00 EUR.

10.4.3.3. Predstavnik izvođača Nikša Marković je 9. listopada 2019. sastavio izvješće o dužnostima i izvršenim aktivnostima ing. Grewea, u kojemu je naveo da ing. Grewe nije bio prisutan na gradilištu cijelo vrijeme, te je vodio računa da njegov

broj dana provedenih na gradilištu bude što manji. U odnosu na obveze glavnog inženjera gradilišta iz odredbe članka 55. stavak 3. ZG-a, među kojima je i koordinacija primjene propisa kojima se uređuje sigurnost i zdravlje radnika tijekom izvođenja radova, predstavnik izvođača je naveo da se koordinacija ing. Grewea svodila na vođenje glavnog dnevnika dok su inženjeri gradilišta, svaki za svoj dio radova, vodili brigu o obvezama iz odredbe članka 55. stavak 3. ZG-a. Zbog navedenog proizlazi da ing. Grewe nije obavljao niti sve poslove predviđene odredbom članka 55. stavak 3. ZG-a.

10.4.4. Podnesak drugotuženika od 11. listopada 2019.

10.4.4.1. Drugotuženik je naveo da su za razumijevanje problematike zajedničkih troškova relevantne odredbe Ugovora o osnivanju konzorcija. Odredbom članka 12. stavak 12.2. Ugovora izrijekom je određeno da se moraju ostvariti dva kumulativna uvjeta da bi se određeni trošak mogao smatrati zajedničkim. Prvi uvjet je da se radi o troškovima i izdacima, koji se ne odnose izravno na opseg poslova pojedinog člana zajednice ponuditelja, a drugi je uvjet da se radi o trošku s kojim su se svi članovi zajednice ponuditelja usuglasili. Budući da takve suglasnosti nije bilo oko angažmana ing. Grewea, odnosno ona nikad nije tražena od tuženih, tužitelj osnovanost svog zahtjeva opravdava tumačenjem konzorcijskog voditelja projekta, g-dina Nikše Markovića od 20. svibnja 2017. Međutim, kako je to detaljno obrazloženo u odgovoru na tužbu, Nikša Marković nije bio ovlašten davati takvo tumačenje sukladno odredbi članka 7. Ugovora, budući da je za očitovanje o predmetnom pitanju isključivo nadležan Vrhovni odbor konzorcija na temelju odredbe članka 7. Ugovora.

10.4.4.2. U predmet je priložen ovjereni prijevod s engleskog na hrvatski jezik Ugovora o privremenom premještanju sklopljenog 28. listopada 2016. između tužitelja i društva DB Bahnbau Gruppe GmbH u vezi ing. Grewe. O sadržaju i značaju priloženog Ugovora za ovaj postupak, drugotuženik se detaljno očitovao točkom VI. odgovora na tužbu. Iz sadržaja predmetnog Ugovora proizlazi kako se potpisom istog DB obvezao osigurati tužitelju osobe koje će raspolagati odgovarajućim vještinama, iskustvom te potrebnim kvalifikacijama radi pružanja usluga koje su definirane Prilogom 1 predmetnom Ugovoru (odredba članka 3. stavka 3.1. točke 3.1.1. Ugovora DB). U skladu s tim prilogom, DB je, između ostalog, dužan osigurati tužitelju angažman ing. Grewea na mjesto glavnog inženjera gradilišta. Primjenjujući odredbu članka 12. stavak 12.1. Ugovora o osnivanju konzorcija, trošak angažmana ing. Grewea, isključivi je tužiteljev trošak, budući da ga je na ovu funkciju kao kompetentnu osobu imenova podizvoditelj DB, kojeg je imenovao tužitelj te stoga predmetni trošak ne predstavlja zajednički trošak zajednice ponuditelja, pa tuženici nisu u obvezi sudjelovati u podmirenju istog razmjerno svojim udjelima.

10.4.4.3. Drugotuženik se u podnesku očitovao i na tužiteljev podnesak od 16. rujna 2019. kao i na pitanja koja je arbitražni sud utvrdio kao sporna za odlučivanje u ovom spornom odnosu.

Drugotuženik je ustrajao na tvrdnji da se zajedničkim troškom smatraju isključivo oni troškovi za koje su dani potpisi na Ugovoru od strane tužitelja i tuženih. Osporio je tužiteljev navod da su pored troška glavnog inženjera gradilišta postojali i

drugi zajednički troškovi oko kojih nije postojao poseban sporazum svih ugovorenih strana, a ugovorne strane ipak su se suglasile da troškove smatraju zajedničkim i da sve strane sudjeluju u podmirenju tih troškova sukladno svojim omjerima. U dokaz svojih navoda tužitelj je dostavio e-mail prvotuženika 25. svibnja 2018., kojim je dostavljena rekapitulacija „priznatih“ zajedničkih troškova. Međutim, drugotuženik smatra da e-mail komunikacija ne predstavlja rekapitulaciju „priznatih“ zajedničkih troškova, budući da iz sadržaja samog dopisa proizlazi da je prvotuženik tražio očitovanje ostalih članova na sadržaj dostavljene rekapitulacije. Pored toga, takva rekapitulacija troškova ne sadržava trošak glavnog inženjera gradilišta kao zajednički trošak, što nesporno potvrđuje argumentaciju drugotuženika da isti ne predstavlja zajednički trošak. Iz same komunikacije odnosno priloga uz predmetnu komunikaciju, a protivno navodima tužitelja, ne proizlazi da bi sva tri člana konzorcija sudjelovala u podmirenju tih troškova sukladno svojim omjerima, budući da je u samom prilogu uz komunikaciju, na koju se tužitelj pozvao, naznačeno koji je od članova zajednice ponuditelja podmirio koju kategoriju specificiranih troškova, pri čemu tužitelj nije dostavio nikakav dokaz da je sudjelovao u snošenju bilo kojeg od predmetnih troškova razmjeno svojem udjelu u projektu. Dakle, isprave koje je tužitelj dostavio kao dokaz svojoj argumentaciji, prema mišljenju drugotuženika potvrđuju tuženikovu argumentaciju, odnosno da trošak ing. Grewea niti u jednom trenutku, do pokretanja ovog postupka, nije smatran kao zajednički od bilo kojega člana zajednice ponuditelja pa čak niti od strane tužitelja. U prilog takvom zaključku ide i tužiteljevo ponašanje kroz cijelo vrijeme izvođenja projekta, naročito nakon podnošenja odgovora na tužbu. Kao što je u odgovoru na tužbu detaljno obrazloženo, a podneskom tužitelja od 16. rujna 2019. nije osporeno, drugotuženik nije bio upoznat s troškovima glavnog inženjera gradilišta sve do ožujka 2017. kada je pozvan na zajedničko podmirenje troškova podizvoditelja DB-a u dijelu koji se odnosi na trošak ing. Grewea.

10.4.4.4. Radi preglednosti bitnih činjenica drugotuženik je naveo nekoliko ključnih:

- Ugovor o osnivanju konzorcija na temelju kojeg je tužitelj pokrenuo ovaj postupak, sklopljen je 09. lipnja 2016.;

- Stranke su 15. studenoga 2017. sklopile Ugovor s naručiteljem HŽ Infrastruktura d.o.o., broj 5/16-EU „Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci“;

- Ugovor DB na temelju kojeg je definiran sadržaj i opseg troška Glavnog inženjera gradilišta sklopili su tužitelj i DB 28. listopada 2016.;

- Drugotuženik je upoznat sa sadržajem i opsegom troška ing. Grewea u ožujku 2017., odnosno 6 mjeseci nakon što je sklopljen ugovor kojim su ti troškovi definirani, što je nesporno protivno odredbi članka 9. stavak 9.7 Ugovora o osnivanju konzorcija kojom je određeno da je svaki član obavezan neodložno obavijestiti ostale članove o svim događajima i izmjenama vezanim uz njegov opseg poslova na projektu, koji bi mogli utjecati na izvršenje ugovora bilo kojeg člana, budući da je u protivnom taj član isključivo odgovoran i obavezan prema ostalim članovima koji bi time bili pogođeni, za bilo koje posljedice;

- Budući da je tužitelj obavijestio tuženike o troškovima ing. Grewea 6 mjeseci nakon što su oni utvrđeni ugovorom koji je tužitelj sklopio sa svojim podizvoditeljem, nesporno nije ispunio obvezu predviđenu odredbom članka 9. stavak 9.7 Ugovora o osnivanju konzorcija, te je stoga isključivo odgovoran i obavezan prema tuženicima za namirenje predmetnog troška.

10.4.4.5. Drugotuženik je osporio tužiteljevu tvrdnju prema kojoj za trošak glavnog inženjera gradilišta nije potrebna suglasnost svih ugovornih strana da bi se on smatrao zajedničkim, polazeći od položaja glavnog inženjera u odnosu na sve članove zajednice ponuditelja za čije imenovanje nije potrebna suglasnost ostalih članova konzorcija, a time niti za njegov trošak. Nakon što je drugotuženik dostavio odgovor na tužbu, tužitelj je pokrenuo pitanje promjene glavnog inženjera gradilišta, s prijedlogom da se umjesto ing. Grewea, imenuje ing. Igor Bučko uz mjesečnu naknadu u iznosu od 12.500,00 EUR. O navedenom pitanju drugotuženika je upoznao konzorcijski voditelj projekta g-din Nikša Marković. Od ostalih članova konzorcija je zatražio očitovanje na prijedlog imenovanja novog glavnog inženjera gradilišta. Uz e-mail je proslijeđena i prethodna komunikacija između ovlaštenih predstavnika tužitelja i g-dina Nikše Markovića. Prema shvaćanju drugotuženika iz sadržaja prijedloga Sporazuma i e-mail komunikacije proizlaze sljedeće okolnosti koje su od značaja za predmet ovog postupka:

- U uvodnim odredbama prijedloga Sporazuma, koji je pripremio isključivo tužitelj (što nesporno proizlazi iz komunikacije između ovlaštenih predstavnika tužitelja i g-dina Nikše Markovića od 8. i 10. srpnja 2019.), tužitelj je prihvatio navode drugotuženika iz odgovora na tužbu, ističući da trošak glavnog inženjera gradilišta predstavlja zajednički trošak, pod uvjetom da su se svi članovi zajednice ponuditelja s istima suglasili;

- Predloženi novi glavni inženjer gradilišta, ing. Bučko, trebao je biti angažiran potpisom ugovora o podizvođenju, koji bi se trebao sklopiti između tužitelja, s jedne i pravne osobe označene kao TSS, s druge strane. Dakle, kako se nesporno radi o podizvoditelju tužitelja, tužitelj je isključivo odgovoran za plaćanje troška angažmana podizvoditelja na temelju odredbe članka 12. stavak 12.1 Ugovora o osnivanju konzorcija do primitka odgovarajućih suglasnosti od strane ostalih članova zajednice ponuditelja, ovdje tuženika;

- Tužitelj je tražio suglasnost od ostalih članova zajednice ponuditelja za promjenu glavnog inženjera gradilišta, što proizlazi iz e-maila koji je g-din Marković uputio ovlaštenim osobama tužitelja 8. srpnja 2019.;

- Drugotuženik je izrijekom uskratio suglasnost na promjenu glavnog inženjera gradilišta zbog predviđenog modaliteta podmirivanja njegove naknade.

10.4.4.6. Postupanje tužitelja u fazi promjene glavnog inženjera gradilišta, potvrđuje shvaćanje drugotuženika da trošak angažmana glavnog inženjera nije predstavljao zajednički trošak te stoga nema nikakve činjenične ni pravne osnove potraživati dio određenog dijela predmetnog troška od drugotuženika.

10.4.4.7. U odnosu na sporna pitanja koja je arbitražni sud utvrdio u zapisniku s ročišta održanog 23. rujna 2019., kao bitna za odlučivanje u ovom predmetu, drugotuženik se očitovao i naveo da je glavni inženjer gradilišta na temelju zakona nužno potrebna osoba u izvođenju radova. Njegova prava i obveze određena su odredbama Zakona o gradnji te Pravilnikom o načinu provedbe stručnog nadzora građenja, obrascu, uvjetima i načinu vođenja građevinskog dnevnika te o sadržaju završnog izvješća nadzornog inženjera (Narodne novine broj: 153/2013 - u daljnjem tekstu: Pravilnik). U skladu sa sadržajem navedenih propisa, jedna od bitnih obaveza glavnog inženjera bila je voditi građevinski dnevnik (članak 16. stavak 4. Pravilnika), odnosno u njega svakodnevno upisivati podatke o usklađenosti i odstupanjima od uvjeta i načina građenja, odnosno izvođenja pojedinih radova u odnosu na pretpostavke i zahtjeve iz glavnog projekta, tipskog projekta, izvedbenog projekta i tehničkih propisa (članak 18. stavak 1. Pravilnika). Iz dopisa g-dina Markovića, upućenog ovlaštenim predstavnicima članova zajednice ponuditelja 25. svibnja 2017., može se utvrditi da ing. Grewe, nije bio cijelo vrijeme prisutan na projektu, što nesporno dovodi u sumnju ispunjavanje svih njegovih zadataka koje je imao na temelju Zakona o gradnji i Pravilnika. U odnosu na sporno pitanje je li tužitelj platio naknadu ing. Grewea tuženik je naveo da se na temelju neovjerenih isprava, koje je tužitelj dostavio u tijeku postupka, može utvrditi da je dio troškova podmiren. Nakon što tužitelj dostavi dokaze o plaćanju ukupne naknade ing. Greweu, tuženik će se na njih detaljno očitovati. Međutim, neovisno o činjenici je li tužitelj podmirio navedeni trošak, drugotuženik ponavlja da je riječ o trošku tužiteljevog podizvođača koji je dužan podmiriti tužitelj.

10.4.4.8. Drugotuženik smatra da je dio troškova ing. Grewea, ako ih je tužitelj i platio, tužitelju podmirio naručitelj HŽ Infrastruktura d.o.o. Drugotuženik se pozvao na sadržaj Ugovora s naručiteljem sklopljen 15. studenog 2017. između članova zajednice ponuditelja, s jedne, te naručitelja s druge strane. Sklopljen je i Sporazum o vijeću za rješavanje sporova između istih ("Sporazum VRS"). Predmetnim je Sporazumom ustanovljen poseban modalitet rješavanja sporova odnosno potraživanja između HŽ Infrastrukture i izvoditelja (članova zajednice ponuditelja, ovdje tužitelja i tuženika) u okviru predmetnog projekta - tročlano Vijeće za rješavanje sporova kao svojevrсна interna arbitraža ugovornih strana ("VRS"). Jedan od takvih sporova pred VRS-om pokrenut je u siječnju 2017., zahtjevom od 13. siječnja 2017. kojim su članovi zajednice ponuditelja tražili od naručitelja produljenje roka za 51 dan uslijed nepovoljnih vremenskih prilika te naknadu indirektnih troškova u iznosu od sveukupno 1.525.558,22 kn. U izračun indirektnih troškova koji su predmet potraživanja pred VRS-om, uključena je i naknada ing. Grewea s osnove računa broj 66562554 od 24. veljače 2017. u sveukupnom iznosu od 25.000,00 EUR, koji obuhvaća naknadu za razdoblje od dva mjeseca te se u poslovnim knjigama tužitelja vodi pod referencom 00140/17 kako to proizlazi iz naznake na samom računu. Istovremeno, kao dokaz o podmirenoj naknadi prema ing. Greweu, tužitelj je uz podnesak od 16. rujna 2019. dostavio izvod iz svojih poslovnih knjiga, iz kojeg proizlazi da je račun broj 66562554, dio zahtjeva tužitelja prema tuženicima. Tužitelj je zanemario činjenicu da je trošak ing. Grewea po osnovi računa broj 66562554 tužitelju podmirio naručitelj, na temelju Odluke VRS-a od 25. travnja 2018. kojom je odlučeno o djelomičnoj osnovnosti zahtjeva zajednice ponuditelja za produljenje roka i snošenja indirektnih troškova. U okviru postupka koji se vodio pred VRS-om, a koji je prethodio donošenju Odluke VRS-a, tužitelj je trošak ing. Grewea prikazao kao isključivo svoj indirektni trošak, a ne kao indirektni trošak zajednice ponuditelja.

Nakon primitka dijela naknade koji je VRS odredio, tužitelj nije tuženicama prosljedio dio koji bi se odnosio na naknadu onoga što u ovom postupku smatra zajedničkim troškom svih članova zajednice ponuditelja. Navedene činjenice upućuje na tužiteljevo ponašanje u situaciji kad potražuje naknadu troška angažmana glavnog inženjera od naručitelja, tada trošak prikazuje isključivo kao svoj indirektan trošak, a kad potražuje naknadu istog troška od tuženika, on se tumači kao zajednički trošak te pored činjenice što je dio troška već podmiri naručitelj u iznosu od 25.000,00 EUR nije ga rasporedio na ostale članove zajednice ponuditelja već ga ponovno potražuje od tuženika.

10.4.4.9. Pitanje udjela članova zajednice ponuditelja u podmirenju zajedničkih troškova koji se dijele razmjerno udjelu pojedinog člana konzorcija u predmetnom ugovoru za drugotuženika nije sporno.

O visini troškova ing. Grewea, drugotuženik je naveo da prilikom sklapanja Ugovora s naručiteljem te Ugovora o osnivanju konzorcija nije ulazio u ocjenu osnovanosti troška niti je s visinom troška bio upoznat. Iz cjelokupne komunikacije i pregovora članova zajednice ponuditelja je proizlazilo da trošak glavnog inženjera gradilišta predstavlja isključivo tužiteljev trošak budući da je tužitelj i angažirao ing. Grewea. U trenutku kad je upoznat s visinom troška ing. Grewea te pozvan na podmirivanje razmjernog dijela, visina troškova je također postala sporna. Konzorcijski voditelj projekta g-din Marković pripremio je 20. srpnja 2016. Organizacijsku shemu projekta sa strukturom osoblja na projektu i procjenom troškova upravljanja projektom, iz koje proizlazi da je za angažman glavnog inženjera gradilišta predvidio naknadu u visini od 20.000,00 kn mjesečno i to isključivo kao osobu koju angažira tužitelj. Navedeni iznos je značajno manji od troška koji je ugovorio tužitelj u iznosu 12.500,00 EUR mjesečno. Tako značajno odstupanje od procijenjenog iznosa troška, upućuje na zaključak da je tužitelj prilikom angažmana ing. Grewea, bio dužan pravovremeno ispuniti svoju obvezu prema ostalim članovima zajednice ponuditelja predviđenu odredbom članka 9. stavka 9.7 Ugovora o osnivanju konzorcija te ih bez odgode obavijestiti o značajnoj izmjeni vezanoj uz opseg poslova na projektu, koja bi mogla utjecati na izvršenje ugovora bilo kojeg člana. Budući da je tužitelj svoju obvezu ispunio tek nakon šest mjeseci od dana saznanja, isključivo je odgovoran i obavezan prema ostalim članovima zajednice ponuditelja te slijedom toga isključivo on snosi cjelokupni trošak naknade ing. Grewea. Neopravdano visoko ugovorena naknada u osnovi predstavlja naknadu za referencu koju je tužitelj bio dužan ostvariti da bi mogao angažirati DB u postupku nadmetanja, a samim time i tužitelj sudjelovati. Predstavnik tužitelja g-din Dalibor Marijanović je 21. ožujka 2017., kada je drugotuženik pozvan na sudjelovanje u podmirenju troškova glavnog inženjera gradilišta, obavijestio ostale članove zajednice ponuditelja da trošak reference kod ovakvih projekata iznosi otprilike 3-5%. Iz sadržaja samog dopisa proizlazi kako se kroz namirenje naknade koja je ugovorena s DB-om za angažman dva stručnjaka (a jedan od njih je i ing. Grewe), u osnovi DB-u namiruje naknada za referencu. Premda bi tužitelj mogao tvrditi da je riječ o referenci koja je mjerodavna za sudjelovanje svih članova zajednice ponuditelja u postupku nadmetanja, činjenica je da je angažman takvog stručnjaka bio dogovoren kao obveza, a samim time i kao trošak tužitelja u okviru njegovog opsega posla. Ako on nije bio u mogućnosti navedenu obvezu ispuniti u okviru razumnih troškova, o tome je trebao obavijestiti ostale članove zajednice ponuditelja

prije podnošenja ponude, a ne nakon godinu dana od dana sklapanja ugovora s naručiteljem.

10.4.5. Podnesak tužitelja od 23. listopada 2019.

10.4.5.1. U ovom podnesku tužitelj se očitovao na sporna pitanja utvrđena u zapisniku s ročišta održanog 23. rujna 2019. kao i na sadržaj podnesaka tuženih od 11. listopada 2019.

10.4.5.2. U pogledu pitanja je li glavni inženjer gradilišta nužna osoba na gradilištu, tužitelj je naveo da je glavni inženjer gradilišta odgovoran za cjelovitost i međusobnu usklađenost radova, za međusobnu usklađenost provedbe obveza iz članka 54. ZG-a te ujedno koordinira primjenu propisa kojima se uređuje sigurnost i zdravlje radnika tijekom izvođenja radova. Ako u građenju sudjeluju dva ili više izvođača, investitor određuje glavnog izvođača. U konkretnom slučaju je investitor 6. lipnja 2016. rješenjem imenovao tužitelja glavnim izvođačem radova na projektu rekonstrukcije postojećeg i izgradnje drugog kolosijeka na dionici Dugo Selo-Križevci. Nakon toga, tužitelj je kao glavni izvođač radova imenovao ing. Grewea čime je u cijelosti poštovana zakonski postupak imenovanja glavnog inženjera gradilišta. Imajući u vidu opseg poslova glavnog inženjera i zakonske odredbe, trošak glavnog inženjera gradilišta nije samo i isključivo obveza onoga tko ga je imenovao nego svih izvođača za koje glavni inženjer po zakonu provodi međusobnu usklađenost i cjelovitost projekta.

10.4.5.3. Tužitelj je naveo da se prvotuženik pogrešno pozvao na odredbe Ugovora o osnivanju konzorcija i to odredbu članka 3.4. Ugovora kojom je određeno da niti jedan član konzorcija nema nikakvu ovlast preuzimati obveze za druge članove, te odredbu članka 6.1. u kojoj je određen postupak imenovanja konzorcijskog voditelja. Imenovanjem glavnog inženjera gradilišta tužitelj nije imenovao svog podizvođača ili inženjera gradilišta ili voditelja radova. Imenovanje glavnog inženjera gradilišta je zakonska obveza. Tužitelj je osporio tvrdnju prvotuženika da je isključiva tužiteljeva obveza platiti naknadu glavnom inženjeru gradilišta, budući da ga tužitelj kao glavni izvođač imenuje.

10.4.5.4. Budući da je drugotuženik naveo da ing. Grewe nije bio cijelo vrijeme prisutan na projektu, a što je doveo u vezu s obvezom vođenja građevinskog dnevnika, te je učinio spornim i činjenicu je li ing. Grewe ispunio sve zadatke koje je bio dužan ispuniti sukladno odredbama Zakona o gradnji i Pravilnika. Tužitelj smatra da iz takvog očitovanja drugotuženika nije jasno osporava li drugotuženik građevinski dnevnik ili upozorava na neki nedostatak u građevinskom dnevniku ili osporava rad ing. Grewea samo iz razloga, jer on nije cijelo vrijeme bio prisutan na gradilištu. Nadalje, tužitelj ističe da drugotuženik nije jasno naveo koji zadatak ing. Grewe nije ispunio, odnosno koji je propust i koja je posljedica za drugotuženika proizašla iz takvog neispunjenja zadatka.

Tužitelj se pozvao na odredbe Pravilnika, kojima je određeno da glavni inženjer gradilišta nadzire građenje u odnosu na usklađenost građenja s građevinskom dozvolom, glavnim projektom, tipskim projektom za koji je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja donijelo rješenje o tipskom projektu, Zakonom o gradnji,

posebnim propisima i pravilima struke prisutnošću na gradilištu u svim slučajevima početka i završetka izvođenja pojedinih radova, te tijekom izvođenja tih radova u mjeri i učestalosti koja osigurava da se u izvođenju neće odstupiti od građevinske dozvole, glavnog projekta, tipskog projekta te izvedbenog projekta, Zakona o gradnji, posebnih propisa i pravila struke u dijelu u kojem su primjenjivi na građevinu koja je predmet stručnog nadzora. Pravilnik ne zahtijeva prisutnost glavnog inženjera "cijelo vrijeme". Dokazi koje je tužitelj dostavio uz prethodni podnesak potvrđuju da je ing. Grewe ispunio u cijelosti svoj zadatak, a posljedica čega je nepostojanje primjedbi tuženih, koje su mogli iskazati u bilo kojem trenutku na rad Ing. Grewea. Štoviše, naručitelj, građevinska inspekcija niti Komisija za tehnički pregled nisu imali primjedbe na rad ing. Grewea, što potvrđuje da je glavni inženjer gradilišta obavio sve ugovorene i zakonom propisane obveze.

10.4.5.5. Tužitelj je ostao kod tvrdnje da je podmirio naknadu ing. Grewea te je u prilogu podneska dostavio preslike izvadaka o promjenama i stanju na svom računu kao dokaz plaćanja. Drugotuženikovu tvrdnju da je tužitelj tim uplatama podmirio obveze prema podizvođaču DB-u tužitelj je osporio. Priloženi izvodi dokazuju da je platio račune koji se odnose za poslove ing. Grewea.

10.4.5.6. U pogledu razmjera u sudjelovanju u troškovima ing. Grewea tužitelj je dostavio izjave svih članova konzorcija u kojima prihvaćaju obvezu imati na projektu određene stručnjake iz natječajne dokumentacije, pa tako i glavnog inženjera, kao izjavu DB-a kojom konzorciju stavlja na raspolaganje tehničkog stručnjaka ing. Grewea i poziv na uvodni sastanak svim članovima konzorcija s glavnim inženjerom. U skladu sa sklopljenim Ugovorom o osnivanju konzorcija u članku 12.2. je određeno kako će se zajednički troškovi podijeliti između članova konzorcija razmjerno udjelu u ugovoru. Za troškove ing. Grewea sukladnu ugovorenoj raspodjeli tužitelj je dužan platiti iznos od 60.138,75 EUR, prvotuženik 110.328,75 EUR, a drugotuženik iznos od 92.032,50 EUR.

10.4.5.7. Na prigovore tuženih na visinu troška ing. Grewea tužitelj je naveo da se tuženici osim što su osporili visinu troškova, nisu očitovali koji je trošak primjeren i za njih prihvatljiv. Tvrdi da je prije početka realizacije pozvao tuženike da se očituju imaju li osobu koja može povoljnije obaviti poslove glavnog inženjera od ing. Grewea. Tuženici se nisu očitovali niti dali neki prijedlog.

10.4.5.8. U pogledu Organizacijske sheme konzorcijskog voditelja projekta od 20. srpnja 2016. tužitelj je istaknuo da voditelj projekta g-din Marković nije ovlaštena osoba koja će dati odgovor na pitanje je li određeni trošak zajednički ili nije. On može dati svoj prijedlog i/ili promišljanje, ali ako stranke ne prihvate njegov prijedlog, ponovno se nalaze u situaciji kao što je trenutna. Dakle, nužno je utvrditi je li glavni inženjer gradilišta osoba koja je na temelju zakona neophodna za konkretni projekat i tko ga imenuje. Ako je odgovor potvrđan i ako glavnog inženjera gradilišta imenuje investitor, odnosno osoba koju investitor svojom odlukom odredi kao glavnog izvođača i na njega prenese obvezu imenovanja glavnog inženjera onda je riječ o zajedničkom trošku.

Nastavno na kalkulaciju troška glavnog inženjera g-dina Markovića, tužitelj je naveo da je ona sačinjena u vidu preliminarne procjene zajedničkih troškova, u koju je unesen iznos po procjeni i iskustvu s prijašnjih projekata u Republici Hrvatskoj. U konkretnom slučaju je riječ o projektu vrijednom ukupno 1,58 milijardi kuna i drugi je

najveći projekt u RH i zasigurno prijašnja iskustva nisu mogla objektivno predvidjeti preciznu kalkulaciju.

10.4.5.9. Budući da su tuženici osporili i visinu tužbenog zahtjeva, uz obrazloženje da tužitelj nije dokazao plaćanje naknade ing. Grewea, tužitelj je dostavio knjigovodstvenu karticu iz koje su vidljivi računi DB-a za usluge ing. Grewea i način njihovog zatvaranja.

10.4.6. Podnesak drugotuženika od 11. studenoga 2019.

10.4.6.1. U ovom podnesku drugotuženik se očitovao na tužiteljev podnesak od 23. listopada 2019. Drugotuženik tvrdi da je tužitelj ponovio navode iz dosadašnjeg tijeka postupka na koje se detaljno očitovao u podnesku od 9. listopada 2019. te ostaje kod svog očitovanja u cijelosti.

10.4.6.2. U odnosu na obvezu imenovanja glavnog inženjera gradilišta drugotuženik je naveo da među strankama nije sporno da je glavni inženjer osoba koja je po zakonu nužna sudjelovati u projektu. Međutim, tužitelj neosnovano tvrdi da je na temelju odredbe članka 55. ZG-a investitor HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o. odredio tužitelja kao glavnog izvođača radova, a slijedom toga je tužitelj imenovao ing. Grewea za glavnog inženjera gradilišta. Drugotuženik tvrdi da su članovi konzorcija zajednički naručitelju predložili da tužitelj bude određen kao glavni izvođač radova što je naručitelj prihvatio i rješenjem od 6. lipnja 2016. imenovao tužitelja glavnim izvođačem, što dokazuje Zapisnik sa sastanka između naručitelja i članova konzorcija od 20. svibnja 2016. u kojem je navedeno da je jedna od točaka dnevnog reda i prijedlog imenovanja glavnog izvođača u smislu odredbi Zakona o gradnji, na temelju prijedloga potpisanog od strane svih članova konzorcija. Imenovanje glavnog izvođača radova nije jednostrana odluka naručitelja, na temelju koje bi trošak imenovanja glavnog inženjera snosili svi članovi konzorcija budući je tužitelj istog imenovao u ispunjavaju svoje zakonske obveze. Imenovanju tužitelja glavnim izvođačem radova prethodila je međusobna koordinacija članova konzorcija, kako međusobno, tako i s naručiteljem, koja je rezultirala prethodnim detaljnim uređenjem svih međusobnih prava i obveze uključujući i naknadu glavnog inženjera gradilišta, te specificiranje zajedničkih troškova i omjera svakog člana zajednice u snošenju zajedničkih troškova. Sve priložene isprave potvrđuju da je ing. Grewea imenovao tužitelj, a u okviru opsega usluga svoga podizvoditelja DB-a. Shodno tomu, tužitelj je u obvezi samostalno snositi predmetni trošak. Drugotuženik ponovno napominje da je tužitelj imenovao ing. Grewea a da prethodno nije pozvao tuženike na imenovanje i bez prethodne obavijesti kako se imenovanje ing. Grewea odražava na međusobne odnose članova konzorcija u financijskom smislu.

10.4.6.3. Drugotuženik je opetovano naveo koje su obveze glavnog inženjera gradilišta i da su uređene Zakonom o gradnji i Pravilnikom. Jedna od bitnih obveza glavnog inženjera gradilišta je voditi građevinski dnevnik (odredba članka 16. stavka 4. Pravilnika), odnosno u njega svakodnevno upisivati podatke o usklađenosti i odstupanjima od uvjeta i načina građenja, odnosno izvođenja pojedinih radova u odnosu na pretpostavke i zahtjeve iz glavnog projekta, tipskog projekta, izvedbenog projekta i tehničkih propisa (članak 18. stavak 1. Pravilnika). Iz e-mail komunikacije konzorcijskog voditelja projekta g-dina Markovića upućenog ovlaštenim

predstavnicima članova zajednice ponuditelja 25. svibnja 2017. može se utvrditi da ing. Grewe nije bio cijelo vrijeme prisutan na projektu, što nesporno upozorava na upitnost činjenice ispunjenja svih zadataka koje je on bio dužan ispuniti u skladu s odredbama ZG-a i Pravilnikom. Neiznošenje primjedbi od strane tuženika ili nadležnih tijela na rad ing. Grewea, ne može poništiti činjenicu da ing. Grewe nije bio cijelo vrijeme na gradilištu. Pored toga, drugotuženik tvrdi da ing. Grewe nije izvršavao ni ostale obveze predviđene pozitivnim propisima. Nije sudjelovao u pripremi i izradi ugovorne i zakonske dokumentacije, nije ovjeravao istu ili je odobravao, nije sudjelovao na sastancima konzorcija niti vodio brigu na gradilištu, nije usklađivao radove između članova konzorcija te na bilo koji drugi način sudjelovao u ispunjavanju obveza prema naručitelju. Sve te obveze umjesto njega je obavljao g-din Marković u ulozi konzorcijskog voditelja projekta. Drugotuženik je priložio zapisnike s konzorcijskih sastanaka kao dokaz svojih tvrdnji. Nadalje, ing. Grewe nije potpisao niti jedan dinamički plan radova, iste nije odobrio, a niti je postavio zahtjev za usklađenjem radova što je u konačnici dovelo i do usvajanja novog revidiranog vremenskog plana izvođenja radova od 28. travnja 2017. nakon svega 10 mjeseci od početka radova. Imajući u vidu sve navedeno, drugotuženik zaključuje da ing. Grewe nije ispunjavao svoje zakonske obveze određene odredbom članka 55. ZG-a.

10.4.7. Podnesak tužitelja od 12. studenoga 2019.

10.4.7.1. Tužitelj je naveo da je primio podnesak drugotuženika 7. studenoga 2019., ali je istaknuo da podnesak nije dostavljen u skladu sa zaključkom arbitražnog suda i u određenim rokovima. Tužitelj nije u mogućnosti očitovati se na podnesak u roku od četiri dana. Predlaže da arbitražni sud isprave priložene uz podnesak isključi iz predmeta i ne prihvati ih kao dokazni materijal.

10.4.8. Podnesak tužitelja od 29. studenoga 2019.

10.4.8.1. Tužitelj se u podnesku očitovao na sporna pitanja utvrđena na ročištu održanom 14. studenoga 2019.

10.4.8.2. U odnosu na činjenicu kada su tuženici upoznati s troškovima ing. Grewea, tužitelj je naveo da je o angažiranju glavnog inženjera obavijestio tuženike na samom početku poslovnog odnosa i potencijalnim obvezama koje su trebale nastati sklapanjem ugovora s naručiteljem.

10.4.8.3. Tužitelj je u prilogu dostavio zahtjev upućen Vijeću za rješavanje sporova, koji je potpisao i predao g-din Marković u ime konzorcija, i u kojem je uključen iznos troška glavnog inženjera na temelju kojega se može zaključiti da su tuženici bili upoznati s troškovima, ali i svjesni da trošak glavnog inženjera mora biti ukalkuliran u cjelokupnu troškovnu strukturu. Trošak je jasno i transparentno prezentiran, a tuženici nisu ni na koji način opovrgnuli niti osporili niti dali neki drugi adekvatniji i/ili povoljniji prijedlog.

Tužitelj je istaknuo da je s tuženicima održao više sastanaka, na kojima se nije svaki put pisao zapisnik. Neovisno o tomu, tužitelj je u prilogu dostavio zapisnik sa

sastanka održanog 25. svibnja 2016. u prostorijama Zagreb-Montaže d.o.o. na kojemu su, između ostalih, bili prisutni g-din Zdenko Šoš, kao predstavnik pravne službe tužitelja, i g-din Mario Hojan, kao predstavnik Dalekovoda d.d. Na sastanku se finaliziralo pitanje funkcioniranja Konzorcija, a za vrijeme sastanka je g-din Šoš predao g-dinu Hojanu tablicu troškova „overhead-a“ koju je pripremio DB. Tuženici nisu nikada osporili ili se protivili troškovima iz ove tablice.

10.4.8.4. U pogledu visine naknade ing. Grewea tužitelj je naveo da je mjesečna naknada realna na europskom tržištu te je u prilogu dostavio očitovanja društava Strabag iz Austrije, Generale Costruzioni Ferroviarie S.p.A. iz Italije i društva IOG d.o.o., na temelju kojih se može utvrditi da su navedena društva ponudila cijenu usluga Glavnog inženjera gradilišta u konkretnom projektu u rasponu od 10.000,00 EUR mjesečno uvećano za pripadajuće troškove do 55.838,00 EUR mjesečno.

Pored toga, tužitelj je naveo da je izvršio pretragu službene baze podataka HŽ Infrastrukture d.o.o., kao ovlaštenog upravitelja željezničkom infrastrukturom, na adresi www.hzinfra.hr i www.safu.hr, te je utvrdio da nije bilo projekta koji bi odgovarali uvjetima konkretnog natječaja. Također u časopisu Građevinar broj 5/17 objavljen je članak u kojem se spominje da je predmetni projekt najveća investicija u posljednjih 50 godina.

10.4.8.5. Kao dokaz da je podmirio trošak ing. Grewea tužitelj je priložio potvrdu DB-a prema kojoj je tužitelj u cijelosti podmirio sve troškove koji su traženi ovom tužbom.

10.4.8.6. U pogledu naknade ing. Grewea za siječanj i veljaču 2017. i tvrdnju tuženih da je trošak tužitelju već podmirio naručitelj, tužitelj je priložio Odluku Vijeća za rješavanje sporova od 25. travnja 2018. Iz odluke proizlazi da je VRS priznalo 21 dan, a ne tražena 54 dana prekoračenja roka. Međutim, neovisno o tome u pogledu korekcije zahtjeva moguće je govoriti samo za razmjerni dio 12. mjeseca 2016. a ne za siječanj i veljaču 2017.

10.4.8.7. Tužitelj je ponovno istaknuo da osporavanje tužiteljevog prava na naplatu dijela troška ing. Grewea i visine troška nije pravno logično. Istaknuo je da tuženici nikada nisu pokušali dati drugačije rješenje od prihvaćenog, a nisu osporili da je riječ o trošku koji je nužan i bez kojeg niti jedna situacija ne bi bila prihvaćena. S druge strane, tužitelj je pribavio mišljenja trećih osoba, koje su kompetentne s obzirom na projekte u kojima su sudjelovale, a prema kojima je visina troškova ing. Grewea niža od uobičajenih s obzirom na kvalifikacije, stručnost i opseg poslova u konkretnom projektu.

10.4.9. Podnesak prvotuženika od 2. prosinca 2019.

10.4.9.1. Prvotuženik je naveo da je primio dopis Sudišta uz koji mu je dostavljen zapisnik s ročišta održanog 14. studenoga 2019. te poziv za novo ročište. Tuženik tvrdi da nije primio poziv za ročište 14. studenoga 2019. iako je u zapisniku s ročišta konstatirano da prvotuženik nije pristupio, a da je uredno primio poziv. Naknadnom provjerom u tajništvu Sudišta je utvrđeno da punomoćniku prvotuženika

nije poslan poziv za ročište 14. studenoga 2019. Time je počinjena bitna povreda odredaba postupka jer prvotuženiku propuštanjem dostave poziva nije omogućeno raspravljanje.

10.4.9.2. U odnosu na zapisnik s ročišta održanog 14. studenoga 2019. prvotuženik je utvrdio da je predsjednik arbitražnog vijeća na ročištu postavio pitanja punomoćnicima tužitelja i drugotuženika koja su proizašla kao sporna i odlučna za riješavanje ovoga spora. Navedena pitanja su relevantna i za prvotuženika pa se na na ova pitanja očitovao u ovom podnesku.

10.4.9.3. Na pitanje: *„Koji su bili razlozi protivljenja tužiteljevom prijedlogu za promjenu glavnog inženjera i imenovanju g. Igora Bučka za glavnog inženjera kada, po tvrdnji drugotuženika, glavnog inženjera imenuje i plaća tužitelj?“*, prvotuženik je naveo da je angažman i trošak glavnog inženjera isključivo trošak tužitelja. Priznaje da je 15. ožujka 2019. primio tužiteljev dopis naslovljen kao „Obavijest“ u kojoj je tužitelj naveo da postoji otvoreno pitanje plaćanja zajedničkih troškova za ing. Grewea, te je obavijestio tuženike da ing. Grewe mora raskinuti ugovor o obavljanju poslova Glavnog inženjera gradilišta zbog objektivnih razloga. Istim dopisom tužitelj je postavio prvotuženiku dva pitanja: (a) „jeste li suglasni da kao konzorcij zajednički angažiramo glavnog inženjera koji potpisuje radove od sva tri člana?“ ili (b) „smatrate da je takvo što isključiva obveza nas kao jednog člana konzorcija na naš teret, a za račun cijelog konzorcija?“

Prvotuženik je naveo da se očitovao dopisom od 9. srpnja 2019. u kojemu je naveo da je imenovanje glavnog inženjera i trošak njegovog imenovanja isključivo tužiteljeva obveza, a ne i ostalih članova konzorcija. Prvotuženik nije dao suglasnost da svi članovi konzorcija angažiraju glavnog inženjera gradilišta i plaćaju njegov trošak. Unatoč tomu, tužitelj je tuženicima dostavio nacrt Sporazuma prema kojemu bi prvotuženik i drugotuženik trebali ovlastiti tužitelja za imenovanje ing. Igora Bučka i utvrditi sporazumno naknadu u iznosu od 12.500,00 EUR/mjesečno, koji bi predstavljao zajednički trošak konzorcija. Takav sporazum je, iz svih navedenih razloga, bio neprihvatljiv za prvotuženika kako u pogledu načina imenovanja tako i u pogledu načina podmirenja troškova.

10.4.9.4. U odnosu na pitanje *„je li prvotuženik imao primjedbe na rad glavnog inženjera g. Reinera Grewea?“*, prvotuženik je naveo da prema trenutno dostupnim podacima, nije imao formalnih primjedbi na rad. Međutim, nepostojanje primjedbi na rad ne utječe na pravnu osnovu ovog spora odnosno pitanje obveze plaćanja troškova ing. Grewea.

10.4.9.5. Tužitelj je uz podnesak od 23. listopada 2019. dostavio izvode prometa po bankovnom računu kao dokaz o plaćanju naknade ing. Grewea. Prvotuženik je naveo da iz navedenih isprava može samo utvrditi da su plaćanja išla prema društvu DB, ali ne i s koje osnove. Slijedom toga, prvotuženik ne može učiniti nespornom činjenicu da je tužitelj dostavio dokaz o plaćanju.

10.4.9.6. Budući da je tužitelj izložio razmjernan udio u radovima i omjer plaćanja zajedničkih troškova u postocima DIV GRUPA d.o.o. 22,91%, ZAGREB MONTAŽA d.o.o. 42,03% i DALEKOVOD 35,06%, prvotuženik je priznao navedeni omjer.

10.4.10. Podnesak drugotuženika od 5. prosinca 2019.

10.4.10.1. Drugotuženik se u podnesku očitovao na pitanja arbitražnog suda koja su mu postavljena na ročištu održanom 14. studenoga 2019.

10.4.10.2. U vezi protivljenja tužiteljevom prijedlogu za promjenu glavnog inženjera i imenovanju ing. Bučka, drugotuženik je istaknuo da je prije svega osporavao način na koji je tužitelj predložio imenovanje novog glavnog inženjera, odnosno protivio se modalitetu obračuna naknade kao zajedničkog troška.

Kao privitak tužiteljevom dopisa od 10. srpnja 2019., drugotuženiku je dostavljen i prijedlog Sporazuma kojim je bilo predviđeno da se ing. Bučko imenuje glavnim inženjerom gradilišta i da njegova naknada iznosi 12.500,00 EUR mjesečno, te da predstavlja zajednički trošak konzorcija (odredba članka 3. predmetnog prijedloga Sporazuma). Drugotuženik se nije suglasio s takvim prijedlogom, te je uskratio suglasnost, budući da bi njegova suglasnost podrazumijevala i preuzimanje odgovornosti za plaćanje naknade glavnog inženjera. Naknada glavnog inženjera nije ugovorena kao zajednički trošak prilikom sklapanja Ugovora o osnivanju konzorcija. U prilog svojoj tvrdnji, drugotuženik je dostavio e-mail komunikaciju stranaka od 4. srpnja 2019., koja je prethodila tužiteljevom dopisu od 10. srpnja 2019., a iz koje proizlazi da drugotuženik prihvaća imenovanje novog glavnog inženjera gradilišta.

Iz naprijed navedenog drugotuženik je zaključio da nikad nije bilo sporno da tužitelj ima pravo imenovati glavnog inženjera gradilišta, ali je sporan prijedlog tužitelja da trošak glavnog inženjera podmiruju svi članovi konzorcija, što je protivno inicijalnom dogovoru tužitelja i tuženika koji je prethodio sklapanju Ugovora o osnivanju konzorcija.

10.4.10.3. Drugotuženik je priznao da nije uputio formalne primjedbe na rad ing. Grewea, s obzirom na to da su obveze koje je on bio dužan ispuniti u skladu s važećim propisima Republike Hrvatske, u konačnici i ispunjene, ali ih je ispunio konzorcijski voditelj projekta g-din Nikša Marković.

10.4.10.4. Što se tiče plaćanja tužitelja prema DB-u za namirenje naknade ing. Grewea, drugotuženik je naveo da ne može potvrditi da je ona podmirena, budući da iz priloženih isprave ne može utvrditi da bi predmetnim uplatama bile plaćene i fakture koje se odnose na naknade ing. Grewea.

10.4.10.5. O visini troškova glavnog inženjera drugotuženik se detaljno očitovao u podnesku od 7. listopada 2019. te u cijelosti ostaje kod iznesenih navoda. Opreza radi, ako arbitražni sud smatra opravdanim, drugotuženik je predložio izvođenje dokaza kombiniranim građevinsko-financijskim vještačenjem radi utvrđivanja visine naknada za poslove koje je obavio ing. Grewe.

11. Činjenične i pravne osnove za rješenje spora

11.1. U tijeku postupka arbitražni je sud utvrdio nesporne činjenice odlučne za rješavanje ovog spornog odnosa:

- Stranke ovog spora sklopile su 1. rujna 2015. Sporazum o osnivanju konzorcija/zajednica ponuditelja, a 4. rujna 2015. Dodatak I. Sporazumu radi zajedničke dostave ponude za projekt „Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci“.

- Zajedničku ponudu u otvorenom postupku javne nabave za nabavu javnih radova, stranke su podnijele naručitelju HŽ Infrastruktura d.o.o. 7. rujna 2015. pod brojem 004-TŽ-2015.

- Naručitelj je odlukom od 25. veljače 2016. odabrao ponudu stranaka kao najpovoljniju.

- Ugovor o osnivanju konzorcija za izvođenje radova po predmetu nabave: „Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci“ evidencijski broj nabave: 14-EU/15-JP članovi konzorcija su sklopili 19. travnja 2016.

- Stranke su 9. lipnja 2016. sklopile i novi Ugovor o osnivanju konzorcija za izvođenje radova po predmetu nabave: „Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci“ evidencijski broj nabave: 14-EU/15-JP (u daljnjem tekstu: Projekt), koji predstavlja cjelovit konzorcijski ugovor između članova. Odredbom članka 1.1. alineja 7. je određeno da u slučaju proturječnosti dva Ugovora o osnivanju konzorcija, prioritet će imati odredbe Ugovora o osnivanju konzorcija od 9. lipnja 2016.

- Članovi konzorcija predložili su naručitelju HŽ Infrastruktura d.o.o. da imenuje tužitelja glavnim izvođačem radova prijedlogom od 31. svibnja 2016.

- Naručitelj je imenovao tužitelja glavnim izvođačem radova na projektu rješenjem od 6. lipnja 2016.

- Tužitelj je 29. kolovoza 2016. primio ponudu od DB Bahnbau Gruppe GmbH iz Berlina za glavnog inženjera gradilišta u osobi dipl. ing. Rainera Grewea uz mjesečnu paušalnu naknadu za njegovo imenovanje glavnim inženjerom gradilišta u iznosu od 12.500,00 EUR bez PDV-a i dnevnu naknadu za prisutnost u izvršavanju projekta u iznosu od 1.000,00 EUR.

- Tužitelj i DB Bahnbau Gruppe GmbH sklopili su Ugovor o privremenom premještanju 28. listopada 2016. u prilogu kojega je i ponuda od 29. kolovoza 2016. na temelju kojeg je definiran sadržaj i opseg troškova glavnog inženjera gradilišta te terminski plan raspoloživosti ing. Grewea od prosinca 2016. do siječnja 2020.

- Glavni inženjer gradilišta je osoba bez čijeg sudjelovanja članovi konzorcija nisu mogli izvoditi radove na projektu.

- Tužitelj je rješenjem broj: 0106/2016 od 1. lipnja 2016. imenovao ing. Grewea za glavnog inženjera gradilišta.

- Naručitelj HŽ Infrastruktura d.o.o. je odobrila imenovanje ing. Grewea dopisom broj: 2901/16 od 21. srpnja 2016.

- Ing. Grewe je obavljao poslove glavnog inženjera gradilišta od kolovoza 2016. do travnja 2018., ili 21 mjesec, a Ugovor o obavljanju poslova glavnog inženjera gradilišta je otkazan početkom 2019. godine.

- Ugovor s naručiteljem HŽ Infrastruktura d.o.o., broj 5/16-EU „Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci“, sklopljen je 15. studenoga 2017.

- Članovi konzorcija su preuzeli obavljanje radova na projektu u razmjeru koji je utvrđen u postotku i to DIV GRUPA d.o.o. 22,91%, ZAGREB MONTAŽA d.o.o. 42,03% i DALEKOVOD 35,06%.

11.2. Sporna činjenična i pravna pitanja su:

- Je li naknada glavnog inženjera gradilišta ing. Grewea zajednički trošak svih članova konzorcija?

- Koji je iznos s osnove naknade ing. Grewea platio tužitelj ?

- Koji je iznos mjesečne naknade glavnog inženjera gradilišta primjeren (odgovarajući), odnosno je li iznos od 12.500,00 EUR primjeren obvezama glavnog inženjera gradilišta u konkretnom slučaju i tržišnim uvjetima ?

- Je li ing. Grewe obavio zadatke i dužnosti glavnog inženjera gradilišta ?

- Je li naručitelj tužitelju naknadio dio naknade ing. Grewea zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta u prosincu 2016. te siječnju i veljači 2017. ?

11.3. Odlučujući o tužbenom zahtjevu arbitražni je sud primijenio odredbe Ugovora o osnivanju konzorcija, Zakona o obveznim odnosima, Zakona o građenju, Pravilnika o načinu provedbe stručnog nadzora građenja, obrascu, uvjetima i načinu vođenja građevinskog dnevnika te o sadržaju završnog izvješća nadzornog inženjera, Zakona o arbitraži, Pravilnika o arbitraži pri Stalnom izbranom sudištu Hrvatske gospodarske komore - "Zagrebačka pravila 2015.", te Zakona o parničnom postupku.

12. Izvedeni dokazi

12.1. U tijeku postupka izvedeni su brojni dokazi čitanjem isprava koje su priložile stranke i to:

- Sporazum o osnivanju konzorcija/zajednica ponuditelja 1. rujna 2015., Dodatak I. Sporazumu radi zajedničke dostave ponude na otvoreni postupak javne nabave za nabavu javnih radova naručitelja HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o. od 04. rujna 2015.; Ponudu na natječaj članova konzorcija broj: 004-TŽ-2015 od 7. rujna 2015. s priloženim ispravama; Odluku naručitelja o odabiru ponude broj: 3-74/16-9 od 25. veljače 2016.; Ugovor o osnivanju konzorcija za izvođenje radova po predmetu nabave: „Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka

željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci" evidencijski broj nabave: 14-EU/15-JP od 19. travnja 2016.; Ugovor o osnivanju konzorcija za izvođenje radova po predmetu nabave: „Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci" evidencijski broj nabave: 14-EU/15-JP od 9. lipnja 2016.; Ugovor broj 5/16-EU „Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci" sklopljen između članova konzorcija i naručitelja HŽ Infrastruktura d.o.o.; Potvrdu Centra za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori broj: CM-2018/3 od 22. siječnja 2019.; Naručiteljev Svezak I, knjiga uputa ponuditeljima iz ožujka 2015.; Prijedlog članova konzorcija za imenovanje glavnog izvođača radova od 31. svibnja 2016.; Rješenje naručitelja o imenovanju glavnog izvođača radova broj: 2208/2016 od 6. lipnja 2016.; Zahtjev članova konzorcija za naknadu troškova od 1. lipnja 2017.; Očitovanje konzorcijskog voditelja ing. Markovića o uključivanju glavnog inženjera gradilišta u zajedničke troškove broj 200/17 od 20. svibnja 2017.; Odluku Vijeća za rješavanje sporova od 25. travnja 2018., račun Bahnbau Gruppe broj 66562554 od 24. veljače 2017.; Ugovor o uslugama vođenja projekta sklopljen između članova konzorcija i društva IN Stria d.o.o. od 30. lipnja 2016.; Opis radnih zadatak svakog člana projektnog tima koji je sastavio ing. Nikša Marković; Ugovor o privremenom premještanju sklopljen između tužitelja i Bahnbau Gruppe od 28.10.2016.; Odluku tužitelja o imenovanju Željka Matića inženjerom gradilišta od 20. lipnja 2016.; dopise tuženika od 10. travnja, 24. svibnja i 20. lipnja 2017. kojima se očituje na zahtjeve tužitelja; naloge za plaćanje naknada ing. Greweu te izvratke o promjenama i stanju tužiteljevog računa; zapisnike s operativnih sastanaka članova konzorcija; Ugovor o zakupu poslovnog prostora sklopljen između članova konzorcija i ZM d.o.o. od 15. srpnja 2016.; Zaključke sa sastanka Vrhovnog odbora konzorcija od 5. lipnja 2017.; brojne dopise stranaka upućene elektroničkim putem u vezi obavljanja poslova na projektu i zajedničkih troškova ing. Grewea; ponude koje je dostavio tužitelj od drugih osoba Strabag iz Austrije, Generale Costruzioni Ferroviarie S.p.A. iz Italije i društva IOG d.o.o. te ostale isprave u spisu koje nisu od odlučnog značaja za rješavanja ovog spornog odnosa.

Na ročištu održanom 9. lipnja 2020. saslušani su svjedoci Nikša Marković, Petar Hajnić, Alen Premužak, Zdenko Šoš i Dalibor Marjanović.

13. Odluka o tužbenom zahtjevu

13.1. Naručitelj radova HŽ Infrastruktura d.o.o. objavio je otvoreni postupak javne nabave za nabavu javnih radova „Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci" evidencijski broj nabave: 14-EU/15-JP. Točkom 4.3. Sveska I Knjige 1 - Upute ponuditeljima iz ožujka 2015., definirani su stručnjaci koje je ponuditelj dužan uključiti u izvršenje Ugovora te je u okviru navedenog bilo predviđeno da se u izvršenje ugovora mora uključiti, između ostalog, tehnički stručnjak koji ispunjava zakonske uvjete za glavnog inženjera gradilišta (građevinska ili elektrotehnička struka), s najmanje 10 godina radnog iskustva u izvođenju radova u struci i s iskustvom u vođenju barem jednog projekta opisa i složenosti kao predmet nabave: radovi obnove i/ili rekonstrukcije i/ili nadogradnje i/ili izgradnje željezničkih pruga, minimalne vrijednosti 300.000.000,00 kn.

Zajednica ponuditelja, koju čine stranke ovog postupka, podnijela je 7. rujna 2015. ponudu na natječaj pod brojem: 004-TŽ-2015. Naručitelj je odlukom od 25. veljače 2016. odabrao ponudu stranaka kao najpovoljniju.

13.2. Ugovor o osnivanju konzorcija za izvođenje radova po predmetu nabave: „Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci“ evidencijski broj nabave: 14-EU/15-JP članovi konzorcija su sklopili 19. travnja 2016.

Stranke su sklopile i drugi Ugovor o osnivanju konzorcija za izvođenje radova po predmetu nabave: „Rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Križevci“ evidencijski broj nabave: 14-EU/15-JP, 9. lipnja 2016. koji predstavlja cjelovit konzorcijski ugovor između članova. Odredbom članka 1.1. alineja 7. je određeno da u slučaju proturječnosti dva Ugovora o osnivanju konzorcija, prioritet će imati odredbe Ugovora o osnivanju konzorcija od 9. lipnja 2016.

13.3. Ako u građenju sudjeluju dva ili više izvođača, investitor ugovorom određuje glavnog izvođača koji je odgovoran za međusobno usklađivanje radova (vidi odredbu članka 54. stavak 2. ZG-a). Članovi zajednice ponuditelja predložili su naručitelju 31. svibnja 2016. da imenuje tužitelja glavnim izvođačem.

Naručitelj je prihvatio prijedlog i imenovao je tužitelja glavnim izvođačem radova rješenjem od 6. lipnja 2016.

13.4. Glavni izvođač radova ovlašten je imenovati glavnog inženjera gradilišta na temelju odredbe članka 55. stavak 2. ZG-a. Za glavnog inženjera gradilišta može se imenovati osoba koja za to ispunjava uvjete propisane zakonom kojim se uređuju poslovi i djelatnost prostornog uređenja i građenja.

Glavni inženjer gradilišta odgovoran je za cjelovitost i međusobnu usklađenost radova, za međusobnu usklađenost obveza iz odredbe članka 54. ZG-a te ujedno koordinira primjenu propisa kojima se uređuje sigurnost i zdravlje radnika tijekom izvođenja radova. Odredba članka 57. ZG-a propisuje da na građevinama na kojima se izvodi više vrsta radova ili radovi većeg opsega stručni nadzor mora provoditi više nadzornih inženjera odgovarajuće struke. U tom slučaju, investitor ili osoba koju on odredi dužna je pisanim ugovorom odrediti glavnog nadzornog inženjera koji je odgovoran za cjelovitost i međusobnu usklađenost stručnog nadzora građenja i dužan je o tome sastaviti završno izvješće.

Imajući u vidu da je riječ o projektu rekonstrukcije postojećeg i izgradnji drugog kolosijeka željezničke pruge nedvojbeno se može zaključiti da je riječ o „građevini“ na kojoj se izvodi više vrsta radova i radovi većeg opsega, u kojima sudjeluje više izvođača. Štoviše, stranke su tijekom postupka izložile da je riječ o jednoj od najvećih građevinskih investicija u Republici Hrvatskoj. Slijedom toga, članovima zajednice ponuditelja, kao poslovnim subjektima s dugogodišnjim iskustvom u građevinskim radovima, sigurno nije bilo nepoznato da navedeni projekt zahtijeva imenovanje glavnog inženjera gradilišta.

13.5. Budući da članovi konzorcija nisu mogli pristupiti radovima bez prethodnog imenovanja glavnog inženjera gradilišta tužitelj je za glavnog inženjera gradilišta imenovao ing. Reintera Grewea rješenjem broj: 0106/2016 od 1. lipnja 2016. Štoviše, ako glavni izvođač ne bi imenovao glavnog inženjera gradilišta ili bi imenovao osobu koja ne ispunjava uvjete propisane zakonom čini prekršaj iz odredbe članka 167. stavak 5. točka 1. i 6. ZG-a.

Naručitelj HŽ Infrastruktura d.o.o. odobrila je imenovanje ing. Grewea dopisom broj: 2901/16 od 21. srpnja 2016.

Iz priloženih isprava u spis može se utvrditi da je tužitelj glavnog inženjera gradilišta imenovao prije sklapanja Ugovora o osnivanju konzorcija (9. lipnja 2016.), ali i prije primitka ponude od DB Bahnbau Gruppe GmbH iz Berlina za mogućnost imenovanja dipl. ing. građ. Rainera Grewea uz mjesečnu paušalnu naknadu u iznosu od 12.500,00 EUR bez PDV-a i dnevnu naknadu za prisutnost u izvršavanju projekta u iznosu od 1.000,00 EUR (29. kolovoza 2016.). Glavni inženjer gradilišta je imenovan i prije sklapanja ugovora između tužitelja i DB-a (28. listopada 2016.) kojim je definiran sadržaj i opseg naknade ing. Grewea te terminski plan njegove nazočnosti na projektu od prosinca 2016. do siječnja 2020. Sve navedeno upućuje na zaključak da je tužitelj kao glavni izvođač radova bio svjestan obveze imenovanja glavnog inženjera gradilišta pa je u ispunjenju svoje zakonske obveze pristupio pronalaženju osobe koja može biti imenovana za glavnog inženjera gradilišta. Tužitelj je osobno pregovarao oko angažmana i visine naknade ing. Grewea te je sklopio i Ugovor o njegovom angažmanu.

Tužitelj je tvrdio da je kontaktirao i ostale članove konzorcija u vezi pronalaska i izbora osobe glavnog inženjera gradilišta, ali da se tuženici nisu očitovali niti ponudili bilo koje drugo rješenje. Tuženici su osporili tužiteljevu tvrdnju. Imajući u vidu da tužitelj nije dokazao da je prije imenovanja ing. Grewea obavio konzultacije s tuženicima oko izbora osobe glavnog inženjera gradilišta, a niti u vezi njegove naknade i sklapanja ugovora kojim je ing. Grewe angažiran, arbitražni je sud na temelju pravila o teretu dokazivanja utvrdio da je tužitelj bez suglasnosti tuženih imenovao i vodio pregovore oko angažmana glavnog inženjera gradilišta te je na kraju sklopio i Ugovor s DB-om 28. listopada 2016. u kojem je definiran sadržaj i naknada ing. Grewea te terminski plan njegove prisutnosti na projektu od prosinca 2016. do siječnja 2020.

13.6. Tuženici nisu pristali sudjelovati u podmirivanju dijela troškova ing. Grewea iz razloga što je tužitelj sam, bez njihovog znanja, vodio pregovore i sklopio ugovora za usluge ing. Grewea. Tuženici su osporavali da je naknada glavnog inženjera gradilišta zajednički trošak svih članova konzorcija budući da su odredbom članka 12.2. Ugovora o osnivanju konzorcija jasno uredili pitanje zajedničkih troškova.

Na temelju odredbe članka 12. stavak 12.2. Ugovora zajedničkim troškom smatraju se:

- troškovi i izdaci, koji se izravno ne odnose na opseg poslova pojedinog člana zajednice ponuditelja, i

- s kojima su se svi članovi zajednice ponuditelja usuglasili.

Prva je pretpostavka zajedničkog troška, da se trošak ne odnosi na opseg poslova pojedinog člana ponuditelja. Imajući u vidu sadržaj poslova glavnog inženjera gradilišta nedvojbeno je da glavni inženjer ne obavlja poslove pojedinog člana zajednice ponuditelja. Glavni inženjer gradilišta je odgovoran za cjelovitost i međusobnu usklađenost radova, za međusobnu usklađenost obveza iz odredbe članka 54. ZG-a te ujedno koordinira primjenu propisa kojima se uređuje sigurnost i zdravlje radnika tijekom izvođenja radova. Svaki od članova konzorcija imao je svog inženjera gradilišta, pa je tako i tužitelj za poslove koje je preuzeo kao član konzorcija imenovao inženjera Željka Matica odlukom od 20. lipnja 2016. U vezi s izloženim neosnovani su navodi tuženih da je ing. Grewe bio podizvođač tužitelja, da je obavljao poslove samo za tužitelja. Iz priloženih isprava može se utvrditi da je ing. Grewe ovjeravao i isprave koje su sačinili drugi članovi konzorcija, a ne samo tužitelj. Primjera radi, ing. Grewe je ovjerio isprave prvotuženika Zagreb-Montaža d.o.o. kao što su Izjava izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine od 29. listopada 2017. i 29. studenoga 2018.

Spisu je priloženo i Očitovanje konzorcijskog voditelja projekta ing. Nikše Markovića od 20. svibnja 2017. o uključivanju glavnog inženjera gradilišta ing. Grewea. Uz uvažavanje navoda koje se iznijeli tuženici po pitanju ovlasti konzorcijskog voditelja projekta da odlučuje koji je trošak zajednički, njegovo mišljenje po pitanju jesu li troškovi glavnog inženjera gradilišta zajednički ili nisu, arbitražni sud ne može zanemariti. U navedenom mišljenju je jasno izloženo koje poslove obavlja glavni inženjer gradilišta i zašto trošak ing. Grewe treba smatrati zajedničkim troškom. Voditelj projekta ing. Marković, nije se upuštao u dogovore stranaka o tome koji je član dužan zajednički trošak podmiriti i jesu li stranke po pitanju plaćanja troškova ing. Grewea postigli neki sporazum te jesu li tuženici dužni sudjelovati u podmirivanju dijela navedenog troška.

Na temelju izloženih činjenica arbitražni je sud zaključio da je ostvarena prva pretpostavka da se naknada glavnog inženjera gradilišta smatra zajedničkim troškom po svojoj naravi budući da je glavni inženjer gradilišta osoba koja je nužna na temelju zakona i koja obavlja dužnosti i zadatke koji su zajednički za sve članove konzorcija.

Druga pretpostavka da bi neki trošak bio zajednički jeste da su se svi članovi konzorcija usuglasili oko takvog troška. Tužitelj je tvrdio da su se tuženici na posredan način suglasili s imenovanjem ing. Grewea jer su ga prihvatili kao glavnog inženjera gradilišta, a u odnosu prema naručitelju nisu ga osporavali kao glavnog inženjera gradilišta niti su iskazivali protivljenje njegovom obavljanju poslova. S druge strane, tuženici su tijekom cijelog postupka tvrdili da se nisu protivili imenovanju ing. Grewea iz razloga što je imenovanje glavnog inženjera zakonska obveza tužitelja kao glavnog izvođača radova. Tuženici su tvrdili da su s tužiteljem postigli i sporazum da je trošak glavnog inženjera gradilišta isključivo financijska obveza tužitelja pa nisu imali niti razloga protiviti se imenovanju ing. Grewea. Međutim, predmnijevajući da stranke i nisu postigle sporazum da je plaćanje naknade ing. Grewea isključiva obveza tužitelja, tuženici nepokolebljivo vjeruju da bez njihove suglasnosti niti jedan trošak ne može biti zajednički pa tako ni trošak glavnog inženjera gradilišta.

Arbitražni je sud utvrdio da tužitelj nije dokazao da se prije imenovanja ing. Grewea obratio tuženicima zahtjevom da daju suglasnost na imenovanje i trošak ing. Grewea. Također niti iz ponašanja tuženih ne može se utvrditi da su konkludentnim radnjama dali suglasnost da trošak ing. Grewe bude trošak svih članova konzorcija. S druge strane, tuženici također nisu dokazali svoju tvrdnju da su postigli sporazum s tužiteljem da trošak glavnog inženjera podmiruje isključivo tužitelj.

Prema shvaćanju ovog arbitražnog suda trošak glavnog inženjera gradilišta je zajednički po svojoj naravi i dužni su ga podmiriti svi članovi konzorcija iako nisu dali suglasnost za ovaj trošak. Stranke su i prije sastavljanja ponude na natječaj bile upoznate da na projektu moraju imati glavnog inženjera gradilišta koji obavlja poslove za sve članove konzorcija. Uvjete koje je morala imati osoba da bi mogla biti imenovana za glavnog inženjera gradilišta odredio je naručitelj posla i bili su veoma visoki. Osoba je morala imati najmanje 10 godina radnog iskustva u izvođenju radova u struci i s iskustvom u vođenju barem jednog projekta opisa i složenosti kao predmet nabave: radovi obnove i/ili rekonstrukcije i/ili nadogradnje i/ili izgradnje željezničkih pruga, minimalne vrijednosti 300.000.000,00 kn. Sigurno da nije bilo jednostavno pronaći osobu koja ima tražene reference. Tužitelj je preko svog podizvođača DB pronašao ing. Grewea, koji je ispunjavao uvjete iz natječaja te je mogao biti imenovan glavnim inženjerom gradilišta. Činjenica da je ing. Grewe radnik tužiteljevog podizvođača DB-a, ne utječe na ulogu i zadatke glavnog inženjera gradilišta niti se može zaključiti da je ing. Grewe bio podizvođač tužitelja.

Predmnijevajući da se tužitelj prije imenovanja ing. Grewea i obratio tuženicima radi ishođenja njihove suglasnost za imenovanje i troškove ing. Grewe, opravdano se može postaviti pitanje da li bi tuženici imali neku drugu mogućnost osim dati suglasnost na tužiteljev izbor. Pronalazak osobe koja ispunjava uvjete koji su potrebni za imenovanje glavnog inženjera gradilišta očigledno nije bio lagan i jednostavan zadatak. Ako tuženici ne bi dali suglasnost zbog visokih troškova, članovi konzorcija bi morali tražiti drugu osobu koja bi posao obavila pod povoljnijim uvjetima od ing. Grewea. Sve dok takvu osobu ne bi pronašli članovi konzorcija ne bi mogli pristupiti izvođenju radova na projektu ili bi morali prihvatiti ing. Grewea. Imajući u vidu ponude koje je dostavio tužitelj od drugih osoba, ali i ponudu ing. Igora Bučka, teško je vjerovati da bi članovi konzorcija pronašli osobu koja ima potrebne reference i koja bi posao glavnog inženjera obavljala za manju mjesečnu naknadu od one koja je ugovorena s ing. Greweom. U takvoj situaciji članovi konzorcija imali bi mogućnost odustati od izvođenja radova ili prihvatiti ing. Grewea, što je u konačnici učinio i tužitelj.

Polazeći od činjenice da članovi konzorcija nisu imali mogućnost pronaći osobu koja bi povoljnije obavile poslove glavnog inženjera gradilišta od ing. Grewea, nepostojanje formalne suglasnosti svih članova konzorcija za imenovanje i trošak ing. Grewea ne oslobađa ostale članove konzorcija od obveze da sudjeluju u podmirivanju troškova glavnog inženjera gradilišta u razmjeru u kojem su prihvatili obavljanje poslova, a koji između stranaka nije sporan.

Ako su tuženici smatrali da je trošak ing. Grewea isključivo tužiteljeva financijska obveza, bilo je za očekivanje da takvu odredbu ugrade u Ugovor o osnivanju konzorcija. Tuženici su priložili Ugovor sklopljen između drugih osoba na drugom projektu, kojim su željeli dokazati da je na sličnom projektu glavni izvođač

preuzeo obvezu da sam podmiri trošak glavnog inženjera gradilišta. Međutim, takav sporazum stranke u konkretnom projektu nisu postigle. Polazeći od činjenice da su tuženici osobe s velikim iskustvom, nije bilo smetnji da takvu odredbu ugrade u Ugovor osnivanju konzorcija. Tako bi otpala svaka dvojba tko plaća trošak glavnog inženjera gradilišta, koji je u naravi zajednički trošak, ali stranke svojom voljom mogu drukčije ugovoriti način plaćanja troškova glavnog inženjera. U nedostatku takvog sporazuma, a imajući u vidu sve izloženo, arbitražni sud u konkretnom slučaju nije imao drugu mogućnost osim utvrditi da je trošak ing. Grewea zajednički i da su svi članovi konzorcija dužni sudjelovati u podmirivanju troška prema omjeru DIV GRUPA d.o.o. 22,91%, ZAGREB-MONTAŽA d.o.o. 42,03% i DALEKOVOD d.d. 35,06%.

Nije prihvatljivo shvaćanje tuženika, da je tužitelj predložen i imenovan za glavnog izvođača radova, koji na temelju zakona ima obvezu imenovati glavnog inženjera gradilišta pa je slijedom toga isključivo i obavezan naknaditi trošak glavnog inženjera koji obavlja poslove koji su od interesa za sve članove konzorcija.

13.7. U tijeku postupka tuženici su osporili da je ing. Grewe obavio sve dužnosti i zadatke na temelju zakonskih ovlasti te su tvrdili da nije bio prisutan cijelo vrijeme na gradilištu u vrijeme izvođenja radova i da je obavljao poslove samo za tužitelja. Tuženici su naveli obveze glavnog inženjera koje su određene zakonom i Pravilnikom o načinu provedbe stručnog nadzora građenja, obrascu, uvjetima i načinu vođenja građevinskog dnevnika te o sadržaju završnog izvješća nadzornog inženjera, ali nisu obrazložili koje obveze ing. Grewe nije izvršio.

Tužitelj je osporio tvrdnje tuženih, a osobito iz razloga što nisu naveli koji zadatak ing. Grewe nije obavio. Tužitelj je učinio nespornim da glavni inženjer gradilišta nije bio cijelo vrijeme na gradilištu, ali je tvrdio da to i nije njegova dužnost.

Imajući u vidu priložene isprave te navode stranaka, arbitražni sud je zaključio da ing. Grewe nije bio cijelo vrijeme na gradilištu, ali to i nije bila njegova obveza. Na rad ing. Grewea naručitelj, građevinska inspekcije i Komisija za tehnički pregled nisu iznijeli nikakve primjedbe. Tuženici su paušalno naveli da nije obavio sve zadatke i dužnosti, ali nisu konkretno naveli što ing. Grewe nije obavio. Budući da su tuženici potvrdili da nisu imali primjedbe na obavljene dužnosti ing. Grewea, a nisu konkretizirali koje zadatke i obveze ing. Grewe nije obavio niti su naveli koje su posljedice proizašle zbog propusta ing. Grewea za članove konzorcija ili sam projekt, arbitražni je sud utvrdio da je Ing. Grewe obavio sve ugovorene i zakonom određene obveze.

13.8. Tužitelj je tvrdio da je s osnove naknade ing. Grewea platio mjesečni iznos naknade ing. Grewea u iznosu od 12.500,00 EUR za 21 mjesec i to od kolovoza 2016. do travnja 2018. ili ukupno iznos od 262.500,00 EUR. Tužitelj je priložio dokaze o plaćanju navedenog iznosa kao što su nalozi za plaćanje u inozemstvo, izvatke o promjenama u stanju tužiteljevog računa te potvrdu DB Bahnbau Gruppe GmbH da je tužitelj platio troškove s osnove naknade za imenovanje ing. Grewea glavnim inženjerom gradilišta.

Tuženici su plaćanje osporavali više opreza radi uz obrazloženje da iz priloženih naloga za plaćanje nije vidljivo je li plaćen trošak ing. Grewea ili drugi trošak podizvođača tužitelja DB-a.

Međutim, u podnesku od 9. listopada 2019. prvotuženik je naveo: "Tužitelj je i ispunio svoju ugovornu obvezu prema glavnom inženjeru gradilišta, uključujući i isplatu ugovorenog iznosa za njegove usluge" (vidi supra 10.2.4.8.).

Imajući u vidu priložene isprave arbitražni je sud utvrdio da je tužitelj na ime naknade ing. Grewea platio iznos od 262.500,00 EUR.

13.9. U tijeku postupka kao sporno pitanje bila je visina naknade glavnog inženjera gradilišta na konkretnom projektu u iznosu od 12.500,00 EUR mjesečno, a osobito zbog činjenice što tuženici nisu sudjelovali u pregovorima oko naknade ing. Grewea.

Na temelju uvjeta koje je odredio naručitelj posla u natječajnog dokumentaciji, za glavnog inženjera gradilišta mogla je biti imenovana osoba s najmanje 10 godina radnog iskustva u izvođenju radova u struci i s iskustvom u vođenju barem jednog projekta opisa i složenosti kao predmet nabave: radovi obnove i/ili rekonstrukcije i/ili nadogradnje i/ili izgradnje željezničkih pruga, minimalne vrijednosti 300.000.000,00 kn. U Republici Hrvatskoj skoro da i nema projekata na obnovi i rekonstrukciji te nadogradnji i izgradnji željezničkih pruga, a osobito ne u vrijednosti iznad 300.000.000,00 kn. Pronaći osobu koja ima tražene reference nije bilo jednostavno. Imajući u vidu ponude koje je dostavio tužitelj od drugih osoba Strabag iz Austrije, Generale Costruzioni Ferroviarie S.p.A. iz Italije i društva IOG d.o.o., ali i ponudu ing. Igora Bučka, arbitražni sud je utvrdio da je naknada koju je tužitelj ugovorio za usluge ing. Grewea primjerena traženim referencama, tržišnim uvjetima i danom projektu. Zbog navedenih razloga arbitražni sud nije izvodio dokaz vještačenjem po vještaku građevinske struke jer ne vjeruje da bi izvođenjem tog dokaza došao do drukčijeg zaključka.

Tuženici su osporavali naknadu ing. Grewea u visini od 12.500,00 EUR mjesečno uz obrazloženje da je konzorcijski voditelj ing. Marković, dao procjenu troškova glavnog inženjera u iznosu od 50.000 kn (tvrdio je prvotuženik) ili 20.000,00 kn mjesečno (tvrdio je drugotuženik). Međutim, nakon što je ing. Grewe otkazao ugovor, tužitelj nije uspio pronaći drugu osobu koja ima tražene reference i koja bi pristala obavljati dužnosti i zadatke glavnog inženjera gradilišta za nižu cijenu od 12.500,00 EUR. Ing. Igor Bučko je također dao ponudu na iznos od 12.500,00 EUR mjesečno, što samo potvrđuje da je ugovorena naknada ing. Grewea primjerena tržišnim uvjetima.

13.10. Tuženici su tvrdili da je tužitelj podnio zahtjev naručitelju da mu naknadi dio troškova zbog nemogućnosti izvođenja radova uslijed vremenskih neprilika u trajanju od 51-og dana, a u tom zahtjevu uključena je i naknada ing. Grewea za mjesec prosinac 2016. te siječanj i veljaču 2017.

Nije sporno da je tužitelj u ime članova konzorcija obavijestio naručitelja 13. siječnja 2017. o teškoćama u izvođenju radova te je najavio troškove s te osnove. Zahtjev za naknadu troškova tužitelj je u ime članova konzorcija podnio 1. lipnja 2017. u ukupnom iznosu od 1.525.558,22 kn. U navedenom iznosu uključen je i trošak ing. Grewea u mjesečnim iznosima od 127.257,00 kn (prosinac 2016.), 127.257,00 kn (siječanj 2017.) i 125.905,00 kn (veljača 2017.) ili ukupno 318.419,00 kn.

Naručitelj je zahtjev odbio kao neosnovan pa je o zahtjevu odlučivalo Vijeće za rješavanje sporova. "VRS" je donijelo odluku 25. travnja 2018. u kojoj je utvrdilo da članovi konzorcija radove nisu mogli izvoditi 23 dana u siječnju 2017. Zahtjev za naknadu troškova članova konzorcija prihvaćen je djelomično u iznosu od 574.753,73 kn.

U podnesku od 29. studenoga 2019. tužitelj je učinio nespornim da je odlukom VRS prihvaćen zahtjev tužitelja da radove nije mogao izvoditi 21 dan. Prema shvaćanju tužitelja moguće je govoriti o korekciji tužbenog zahtjeva samo za razmjerni dio 12. mjeseca 2016. ali ne za siječanj i veljaču 2017.

Iz zahtjeva članova konzorcija za naknadu troškova, koji je sastavio tužitelj, proizlazi da se radovi nisu mogli izvoditi 51 dan zbog vremenskih neprilika, a ne 54 dana kako tvrdi tužitelj. Međutim, VRS je svojom odlukom utvrdilo da se radovi nisu mogli izvoditi 23 dana i to u siječnju 2017., a ne u prosincu 2016. kako navodi tužitelj.

Mjesečna naknada ing. Grewea za mjesec siječanj 2017. je iznosila 12.500,00 EUR i obuhvaćena je računom broj: 66562554 od 24. veljače 2017. te se u poslovnim knjigama tužitelja račun vodi pod referencom 00140/17 kako to proizlazi iz naznake na samom računu. Budući da mjesec siječanj ima 31 dan, dnevna naknada iznosi 403,23 EUR ($12.500,00:31 = 403,2258$ EUR). Slijedom toga, naručitelj je na temelju odluke VRS isplatio tužitelju s osnove zahtjeva za dane u kojima nije mogao obavljati radove i dio naknade ing. Grewea za siječanj 2017. u trajanju od 23 dana ili iznos od 9.274,20 EUR.

Tužitelj za siječanj 2017. potražuje od tuženika puni iznos naknade za ing. Grewea ili 12.500,00 EUR, iako osnovano može potraživati samo iznos od 3.225,58 EUR, imajući u vidu da mu je naručitelj priznao trošak u mjesecu siječnju 2017. u iznosu od 9.274,20 EUR.

Iz navedenih razloga ukupan iznos koji je tužitelj platio s osnove naknade ing. Greweu od 262.500,00 EUR treba umanjiti za iznos od 9.274,20 EUR. Ako se iznos od 262.500,00 EUR umanjiti za iznos od 9.274,20 EUR tužitelj je platio naknadu ing. Greweu u iznosu od 253.225,80 EUR.

Budući da nije sporan omjer u kojemu članovi konzorcija sudjeluju u troškovima glavnog inženjera gradilišta navedeni trošak od 253.225,80 EUR dijeli se na članove konzorcija pa je tužiteljeva obveza platiti 22,91% ili 58.014,03 EUR, ZAGREB-MONTAŽA d.o.o. 42,03% ili 106.430,80 EUR i DALEKOVOD d.d. 35,06% ili 88.780,97 EUR.

13.11. Imajući u vidu sve navedeno arbitražni je sud prihvatio tužiteljev zahtjev osnovanim prema prvotuženiku u iznosu od 106.430,80 EUR, a prema drugotuženiku u iznosu od 88.780,97 EUR.

13.12. S preostalim dijelom zahtjeva tužitelj je odbijen u odnosu na prvotuženika za iznos od 3.897,95 EUR, a u odnosu na drugotuženika za iznos od 3.251,53 EUR s pripadajućim zateznim kamatama.

13.13. Zahtjev tužitelja za plaćanje zateznih kamata valjalo je prihvatiti osnovanim na temelju odredbe članka 29. stavak 2. ZOO-a. Budući da navedena potraživanja proizlaze iz trgovačkih ugovora tuženici su obvezani platiti zatezne kamata po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena.

Tužitelj je imao pravo zahtijevati plaćanje zateznih kamata od dana plaćanja naknade ing. Greweu, ali je zahtjev za plaćanje zatezne kamate odredio od dana zadnje uplate mjesečne naknade ing. Greweu, odnosno od 4. prosinca 2018. pa je zahtjev prihvaćen kao u točkama I. i II. izreke ovog pravorijeka.

13.13. U svakom sporu pa tako i u ovome, jedino stranke znaju pravu istinu. Kako se stranke oko te istine ne slažu ili se ne žele složiti, vode postupak radi utvrđivanja čija je istina bliže stvarnosti. Arbitražni sud dužan je na temelju činjenica i dokaza kojima raspolaže te uz pomoć stranaka donijeti odluku o tome čija je istina izglednija, točnije, koja je od stranaka "više" u pravu. Istina koju utvrdi arbitražni sud smatra se najvjerojatnijom, ne i izvjesnom. Takvu posljedicu stranke *a priori* prihvaćaju od trenutka kad odluče pokrenuti arbitražni postupak. Upuštanjem u njega stranke su prihvatile ne samo njegova pravila već i odgovornost za njegove posljedice. Jednako je i s tužiteljem i s tuženicima u ovoj pravnoj stvari. Obje strane u ovom postupku pokušavale su ostvariti što bolji pravni položaj u činjenično složenoj situaciji koju su samostalno kreirale tijekom međusobnog poslovanja. Iz te situacije i jedna i druga strana željele su izaći na što povoljniji način, tumačeći je prirodno i razumljivo isključivo u vlastitu korist, nadajući se pri tome da će arbitražni sud u toj njihovoj situaciji "vidjeti" baš ono što oni vide ili žele vidjeti. Međutim, arbitražni sud je donio odluku u skladu s utvrđenim činjenicama i važećim propisima, s kojom uvijek jedna strana neće biti zadovoljna.

14. Odluka o troškovima arbitražnog postupka

14.1. Tužitelj zahtijeva naknadu troškova postupka u iznosu od 150.000,00 kn koji se sastoje od zastupanja odvjetnika u ovom postupku i to za sastav tužbe iznos od 15.000,00 kn, sastav tri podneska: 16. rujna 2009., 23. listopada 2019. i 29. studenoga 2019. u iznosu od 45.000,00 kn (3 x 15.000,00 kn), zastupanje na četiri ročišta: 23. rujna, 14. studenoga i 18. prosinca 2019. kao i 9. lipnja 2020. u iznosu od 60.000,00 kn (4 x 15.000,00 kn).

Tužitelj zahtijeva i naknadu upisne pristojbe u iznosu od 900,00 EUR i predujam troškova nagrade arbitrima u iznosu od 23.060,63 EUR. Tužitelj je izvršio uplatu upisne pristojbe u iznosu od 6.686,90 kn i predujam troškova nagrade arbitrima u iznosu od 171.197,57 kn.

14.2. Zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka je osnovan i u skladu je s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj: 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15 – u daljnjem tekstu: Tarifa).

14.3. Tužitelj je uspio u ovom sporu s tužbenim zahtjevom u pretežitom dijelu i to u odnosu na prvotuženika u iznosu od 106.430,80 EUR ili približno 96,5%, a u odnosu na drugotuženika u iznosu od 88.780,97 EUR ili približno 96,5% od postavljenih zahtjeva pa je arbitražni sud zahtjev za naknadu troškova prihvatio u cijelosti osnovanim jer tužitelj nije uspio samo u neznatnom dijelu zahtjeva, a zbog toga nisu nastali posebni troškovi.

14.4. Tuženici nisu jedinstveni suparničari niti solidarni dužnici pa je tužitelj zahtjev za naknadu troškova postupka mogao odrediti prema svakom tuženiku u odnosu na vrijednost predmeta spora svakog zahtjeva, što bi za tuženike bilo nepovoljnije. Budući da je tužitelj zahtjev za naknadu troškova odredio kao da je riječ o jednom zahtjevu arbitražni je sud utvrdio da je tužitelj u odnosu na trošak postupka uspio sa zahtjevom prema prvotuženiku u postotku od 54,5%, a prema drugotuženiku u postotku od 45,5% pa su tuženici u navedenim postotcima u obvezi tužitelju i naknaditi trošak postupka.

Ukupan nužan i opravdan tužiteljev trošak postupka iznosi 327.884,56 kn pa je prvotuženik obvezan naknaditi tužitelju trošak postupka u iznosu od 178.697,08 kn, a drugotuženik iznos od 149.187,48 kn, a kako je odlučeno u točkama I. i II. izreke ovog ravorijeka.

14.5. Na određeni iznos troška postupka tuženici su obvezani platiti zatezne kamate na temelju odredbe članka 29. stavak 2. ZOO-a od dana donošenja ravorijeka do dana plaćanja.

Stalno arbitražno sudište
Pri Hrvatskoj gospodarskoj komori
Rooseveltov trg 2, Zagreb

U Zagrebu, 6. kolovoza 2020.

Predsjednik arbitražnog vijeća:

Željko Šimić

Mr. sc. Miljenko Giunjo, član vijeća

Pavo Mišković, član vijeća

Andreja Čavlina, mag. iur.
Tajnica SAS HGK